

www.humak.fi

Opinnäytetyö

Osallistuva budjetointi

Karttulan nuorisotyön kehittäminen
testamenttilahjoituksen avulla

Oona Jaakkola

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma
(210 op)

Arvioitavaksi jättämisaika
5/2019

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

TIIVISTELMÄ

Humanistinen ammattikorkeakoulu
Koulutuksen nimi Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma

Tekijät: Oona Jaakkola
Opinnäytetyön nimi: Osallistuva budjetointi - Karttulan nuorisotyön kehittäminen testamenttilahjoituksen avulla
Sivumäärä: 42 ja 29 liitesivua
Työn ohjaaja(t): Kari Keuru
Työn tilaaja(t): Kuopion kaupungin Nuorisopalvelut

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli vahvistaa entisen Karttulan kunnan alueella asuvien lasten ja nuorten hyvinvointia. Tarkoituksena oli järjestää ja kehittää vuoden 2019 testamenttilahjoituksen jakoprosessi. Jakoprosessia toteutetaan osallistuvan budjetoinnin avulla ja tarkoituksena oli luoda jakoprosessiin malli, jonka avulla jakoprosessia voidaan tehdä seuraavina vuosina. Jakoprosessin kohderyhmänä oli Karttulan alueen 5-9 luokkalaiset. Prosessia ja mallia luotiin vahvasti käytännön kautta ja teoriana pohjana toimii osallisuus, demokratiakasvatus ja osallistuva budjetointi.

Työn tilaajana oli Kuopion kaupungin Nuorisopalvelut. Nuorisopalvelut olivat aloittaneet Karttulan testamenttilahjoituksen jakoprosessin vuonna 2018 ja tarkoituksena oli, että prosessia jatketaan useana vuonna peräkkäin.

Tavoitteena oli vahvistaa alueen nuorien osallisuutta, vaikuttamismahdollisuuksia ja opettaa heille demokratiaa. Jakoprosessin tavoitteena oli tuoda lasten ja nuorten ääntä esille ja opettaa heille että myös he voivat vaikuttaa.

Kehittämistyötä toteutettiin yhteisöllisten ideointimenetelmin ja havainnoimalla toimintaa. Jakoprosessissa toteutettiin useita toimintoja, jotka ovat osa luotua mallia. Toimintoja tehtiin yhdessä Karttulan alueen nuorien kanssa koulun oppitunneilla ja alueen nuorisotilolla. mukana jakoprosessissa oli myös alueen koulujen rehtorit, opettajia ja nuorisonohjaajat.

Opinnäytetyöni tuloksia ovat itse malli ja siihen liittyvät dokumentit kuten InBox kyselylomake sekä testamenttilahjoituksen jakoprosessin äänestystulokset. Myös nuorilta saatu palaute sekä tekemäni havainnot prosessista antavat Nuorisopalveluille hyvät lähtökohdat toteuttaa toimintaa tulevina vuosina.

Opinnäytetyöni ja tekemäni jakoprosessin avulla toteutettiin Karttulan vuoden 2019 testamenttilahjoituksen jakoprosessi ja toteutettavat ideat ovat lähteneet työstöön Kuopion kaupungin organisaatiossa. Mallia tullaan käyttämään seuraavien jakoprosessien pohjana ja muiden Kuopion alueiden nuorisotilojen toimintojen suunnitteluissa.

Asiasanat: nuorisotyö, osallistuva budjetointi, jakoprosessi, osallisuus, demokratiakasvatus

ABSTRACT

Humak University of Applied Sciences
Degree Programme in Civic Activities and Youth Work

Author: Oona Jaakkola
Title: Participatory budgeting – using a legacy to develop Karttula's youth work
Number of Pages: 42 and 29 attachment pages
Supervisor(s): Kari Keuru
Subscriber(s): Kuopion kaupungin Nuorisopalvelut

The purpose of this thesis was to strengthen the welfare of children and teenagers who live in the area of the former Karttula municipality. The aim was to organize and develop the distribution process for the year 2019's legacy. The distribution process was put into action by participatory budgeting and the aim was to create a model of the distribution process that can be used in the following years. The target group of the sharing process are the students from 5th grade to 9th grade the Karttula area. The process and model were created with the focus on practice and on theories includes participation, democracy education and participatory budgeting.

The thesis was commissioned by the Youth Services of the City of Kuopio. The Youth Services had begun the distribution process of Karttula's legacy in the year of 2018 and with the aim to continue the process in Karttula area in the following years.

The aim was to reinforce the youths participation, opportunities to influence and educate them about democracy. The aim of the distribution progress was to help children and teenagers' to be heard and teach them how they can have an impact.

Development was put into action by communal creativity technique and observing action. The distribution process carried through many procedures that are part of the created model. The procedures were done with children and teenagers from the Karttula area during school lessons and at the local youth club. Others involved in the distribution process of 2019 were the principals, teachers and youth workers of the area.

The results of this thesis were the distribution process model and documents that are related to the process, for example InBox questioners and the voting results of distribution process of the legacy. Also, the youths feedback and the observations will give the Youth Services a good starting point for the process to be carried through in future years.

By the thesis and distribution process was put into action the year 2019 Karttula's distribution process of the legacy and ideas that will be implemented into the City of Kuopio's organisation. The thesis will be used in the future as a model for the distribution process and expanded to the strategies of the other youth clubs in the City of Kuopio's area.

Keywords: youth work, participatory budgeting, distribution process, participation

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1 JOHDANTO	6
2 TILAAJA JA TOIMINTAYMPÄRISTÖ.....	7
2.1 Kuopion kaupungin Nuorisopalvelut.....	7
2.2 Entinen Karttulan kunnan alue	7
2.3 Karttulan ja Pihkainmäen nuorisotilat.....	8
2.4 Koulut.....	9
3 KARTTULAN TESTAMENTTILAHJOITUKSEN JAKOPROSESSIN TAVOITTEET JA MENETELMÄT	10
3.1 Vuoden 2018 jakoprosessi ja uuden jakojärjestelmän vaatimukset	10
3.2 Nuorten ideoimaan toimintaa	11
3.3 Jakoprosessin tavoitteet	11
3.4 Toiminnassa käytetyt menetelmät	12
4 NUORTEN OSALLISUUS JA VAIKUTUSMAHDOLLISUUDET.....	13
4.1 Demokratia ja nuorten kiinnostus demokratiaa kohtaan	14
4.2 Osallisuus	16
4.3 Osallistuva budjetointi.....	17
5 KARTTULAN TESTAMENTTILAHJOITUKSEN JAKOPROSESSI.....	19
5.1 Jakoprosessin mallin luominen	19
5.2 Luokkien ideointitunnit.....	20
5.3 Kehittämispajat.....	24

5.4 Mainostaminen ja äänestys	25
5.5 Äänestystulos.....	27
6. RAPORTOINTI	28
6.1 Luokkien ideointitunnit	28
6.2 Kehittämispajat.....	30
6.3 Mainostaminen ja äänestys	31
6.4 Vanhemman palaute.....	34
7 TULOKSET.....	35
7.1 Ideointitunti ja kehittämispajat	35
7.2 Äänestystulos.....	35
7.2 Testamenttijakoprosessin malli.....	36
7.3 InBox idea.....	37
8 YHTEENVETO	37
LÄHTEET.....	40
LIITTEET	43

1 JOHDANTO

Kuka kuoli? Tämä oli usein ensimmäinen kysymys, jonka kuulin pitäessäni entisen Karttulan kunnan alueella ideointitunteja, joiden aiheena oli testamenttilahjoituksen jakoprosessi. Joku oli kuollut, sillä Kuopion kaupunki ja Karttulan alueen nuoret ovat saaneet ison testamenttilahjoituksen. Testamenttirahaa oli käytettävissä noin 94 tuhatta euroa ja se on tarkoitettu jaettavaksi useammalle vuodelle.

Opinnäytetyön aiheena on testamenttilahjoituksen jakoprosessin kehittäminen ja mallintaminen. Itse testamenttilahjoituksen jakoprosessin tarkoitus on kehittää Karttulan alueen nuorisotyötä ja lisätä nuorten hyvinvointia alueella. Testamenttilahjoituksen jakaminen sekä jakoprosessin havainnointi, raportointi ja mallintaminen ovat tämän opinnäytetyön keskeisimmät kohteet.

Suurin osa tästä opinnäytetyöstä on ollut käytännön tekemistä sekä nuorten kanssa ideointia ja ideoiden kehittämistä. Samalla havainnointiin prosessia, kerättiin palautetta ja pyrittiin kehittämään toimintaa siten, että Kuopion kaupungin nuorisopalvelut saavat toimivan mallin, jota voidaan käyttää seuraavan jakoprosessin yhteydessä ja myöhemmin laajentaa jopa muualle Kuopion nuorisopalveluiden alueille.

Opinnäytetyön tavoitteena oli parantaa lasten ja nuorten yleistä hyvinvointia Karttulan alueella. Tarkoituksena oli kartoittaa alueen nuorten mieleen tulevia asioita ja raportoida ideat Kuopion nuorisopalveluille ja Karttulan pitäjäraadille. Ideoita toteutetaan Kuopion kaupungin saaman testamenttilahjoituksen avulla. Mahdollisuuksien mukaan ideoita voidaan toteuttaa myös ilman testamenttirahaakin.

Testamenttilahjoituksen jakoprosessin avulla voidaan nuorille opettaa osallisuutta, vaikuttamista ja demokratiaa. Karttulan testamenttilahjoituksen jakoprosessi on nuorisotyön ytimessä, sillä sen myötä nuoret kokevat osallisuutta ja vaikuttamista käytännössä. Opinnäytetyö luo pohjaa monivuotiseen prosessiin.

Testamenttilahjoituksen jakoprosessissa tavoitteena oli opettaa nuorille, että he voivat vaikuttaa asioihin ja aikuiset kuuntelevat heidän mielipidettään heitä koskevissa asioissa. Tavoitteena oli osallistaa alueen nuoret vaikuttamaan heitä koskeviin asioihin.

Opinnäytetyössä tietyt termit toistuvat usein. Testamenttilahjoituksella tässä opinnäytetyössä tarkoitetaan Kuopion kaupungin saamaa testamenttia, joka on osoitettu Karttulan nuorisotoiminnan kehittämiseen. Karttulan alueella tarkoitetaan Kuopion kaupungin maaseutualueita Karttula, Pihkainmäki, Syvänniemi ja Airaksela. Nämä neljä pientä kyläaluetta muodostavat entisen Karttulan kunnan ja nykyisin Karttulan alueen.

2 TILAAJA JA TOIMINTAYMPÄRISTÖ

2.1 Kuopion kaupungin Nuorisopalvelut

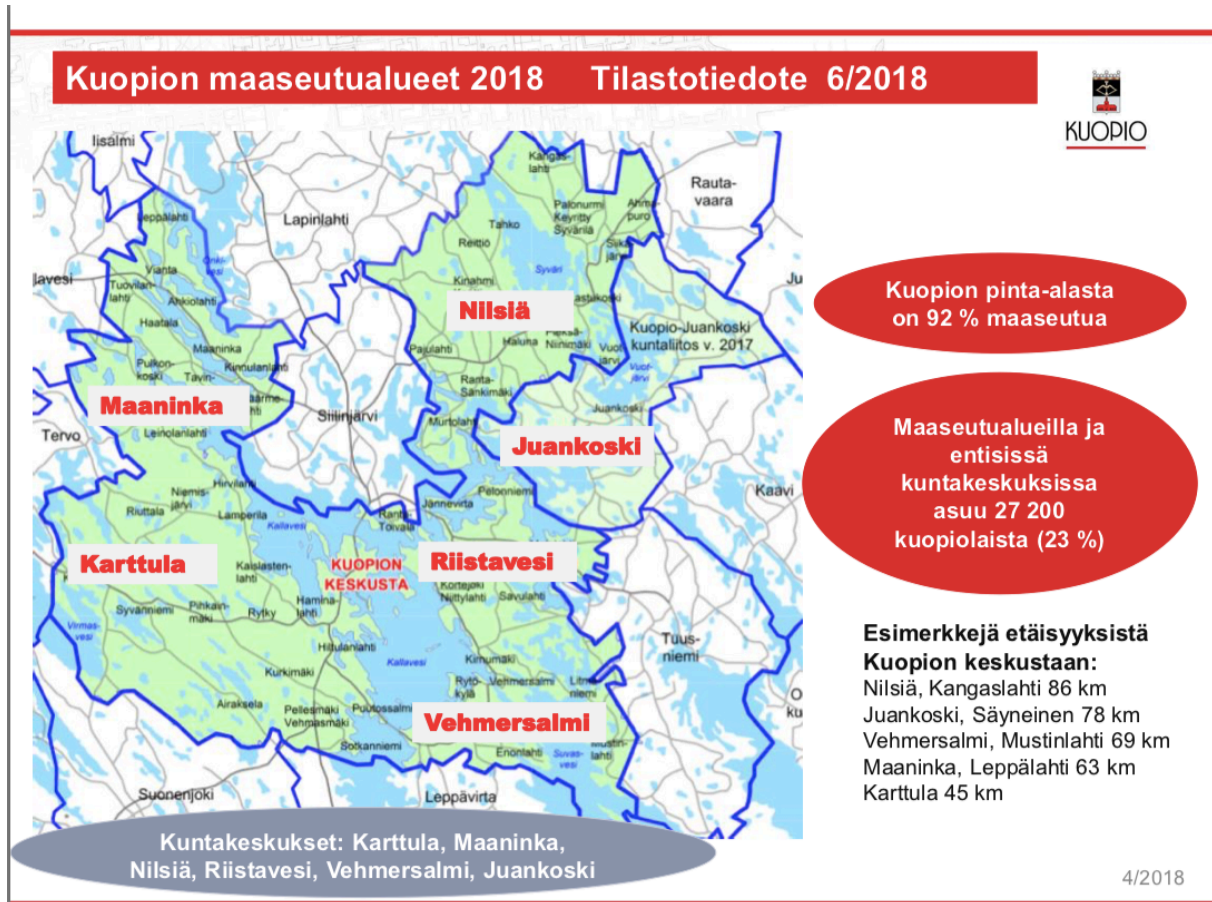
Opinnäytetyön tilaajana oli Kuopion kaupungin Nuorisopalvelut. Kuopion kaupungin nuorisopalvelut on Kuopion kaupungin organisaatio, joka kuuluu kasvun ja oppimisen alueeseen yhdessä perusopetuksen kanssa. Kuopiossa nuorisopalveluihin kuuluu useita eri työyksiköitä ja erilaisia nuorisotyönkuvia. Kuopiossa on 15 nuorisotilaa eri asuinalueilla ja niitä on sekä lähi- että maaseutualueilla. Nuorisopalveluilla on myös kuusi etsivätyön työparia ja yksi nuorisotyöntekijä poliisin ankkuritiimissä. Nuorisopalveluilla on myös töissä nuorisopäällikkö, toimistosihteri ja nuorisotyönsuunnittelija. (Po1nt.fi 2019c.)

Kuopio on maantieteellisesti sekä asukasluvultaan iso kaupunki, josta maaseutumaisia alueita on 92% Kuopion pinta-alasta. Maaseutualueilla ja entisissä kuntakeskuksissa asuu 23% asukkaista. Lisäksi 27% peruskoululaisista käy koulua maaseutualueilla (kuopio.fi 2018b). Nuorisopalveluiden tulee yltää myös mahdollisimman kauas maaseudulle ja tarjota nuorille tasapuolinen mahdollisuus osallistua mukaan toimintoihin (Sajaniemi 2019). Nuorisopalveluilla on tällä hetkellä useita tiloja ja toimintoja maaseutualueilla ja opinnäytetyö kohdistuukin yhden maaseutualueen nuoriin (Po1nt.fi 2019b).

2.2 Entinen Karttulan kunnan alue

Opinnäytetyön työympäristö oli laaja ja monialainen. Työympäristö keskittyi entiseen Karttulan kuntaan, joka on vuonna 2011 kuntaliitoksessa liittynyt Kuopioon. Karttula on maantieteellisesti iso alue ja siihen kuuluu Karttulan kylän lisäksi kolme muuta pienempää kyläkeskusaluetta. (Kuopio.fi 2019; Happonen 2017.) Nämä alueet ovat Pihkainmäki, Syvänniemi ja Airaksela. Kuopion keskustasta Karttulan kylälle matkaa on

45 kilometriä ja Pihkainmäen kylälle matkaa on 25,2 kilometriä. Karttulan Pihkainmäkeen on matkaa 21,6 kilometriä, Syväniemelle 11,0 kilometriä ja Airakselaan 27,4 kilometriä (Google maps 2019). Karttulan aluetta havainnollistan kuvasta 1.

Kuva 1 Kuopio, Kuopion maaseutualueet ja etäisyyksiä (Kuopio.fi, 2018b).

Isossa keskiössä opinnäytetyössä olivat alueella olevat koulut ja nuorisotilat. Kaikki kohtaamiset, ideoinnit ja keskustelut nuorten kanssa käytiin alueen kouluilla ja nuorisotiloilla

2.3 Karttulan ja Pihkainmäen nuorisotilat

Entisen Karttulan kunnan alueella ammatillista nuorisotyötä ei ole tehty kauaa. Karttulan Kissakuusen koulun yhteyteen rakennettu nuorisotila on uusi ja sinne on palkattu viime syksynä kaksi nuorisotyöntekijää. (Sajaniemi 2019.) Nuorisotyöntekijöillä on vastuullaan sekä Karttulan nuorisotila, että Pihkainmäen nuortenillat, joita pidetään kerran viikossa Pihkainmäen koululla (Po1nt.fi 2019a).

Moni koululainen on alueella bussikydytysten varassa, mikä vaikuttaa paljon siihen, kuinka nuoriso käy nuorisotilalla. Karttulan nuorisotila on Kissakuusen koulun aulassa ja sen käytössä on myös pieni oppilaskunnan huone sekä joinain päivinä myös koulun liikuntasali. Pihkainmäessä nuortenillat pidetään koulun ruokalassa ja liikuntasalissa. Kovin kummoisia tilat eivät ole eikä niissä ole nuorisotilan perinteistä välineistöä, kuten esimerkiksi biljardipöytää. Tiloilla käy kuitenkin hyvin nuoria ja alueen nuorisotyöntekijät ovat tehneet ison työn nuorten kanssa. (Jäppinen 2019.)

Osan opinnäytetyön käytännönosion kehittämispajoista tehtiin nuorisotiloilla niiden aukioloaikojen mukaan. Myös kouluaikoina hyödynnettiin nuorisotalon tiloja.

2.4 Koulut

Työympäristönä toimi Kissakuusen ja Pihkainmäen koulut, joissa kohderyhmät käyvät koulua. Lisäksi käytiin kahdella muulla koululla, joissa on Karttulan alueen nuoria oppilaina

Kissakuusen koulu on yhtenäiskoulu, jossa on oppilaita esikoulusta yhdeksänteen luokkaan asti. Koulun yhteydessä on myös päiväkotia, kirjasto ja nuorisotila. Koulu on vuonna 2018 valmistunut rakennus ja se toimii avoimoppimisympäristömenetelmällä. Koulussa on noin 270 oppilasta ja heistä noin kaksi kolmasosaa ovat koulukuljetuksen piirissä. (Peda.net 2019a; Jäppinen 2019.) Koulu sijaitsee Karttulan kylällä ja kohderyhmään kuuluivat koulun 5.-9. luokat.

Pihkainmäen koulu on alakoulu, joka sijaitsee Pihkainmäen kylässä. Oppilaita koulussa on noin 130 henkeä ja koulun vieressä on myös päiväkotia. Myös Pihkainmäellä osa oppilaista on koulukydytysoppilaita. (Peda.net 2019b; Jäppinen 2019.) Kohderyhmään kuuluivat koulun 5. ja 6. luokat, joita koulussa on yhden per luokka-aste.

Vehmasmäen ja Minna Canthin koulut olivat myös osa työympäristöä, mutta selvästi pienemmässä osassa kuin nuorisotilat ja toiset koulut. Vehmasmäen sekä Minna Canthin kouluilla molemmissa kohderyhmänä olivat 10 oppilasta, jotka asuivat Airakselan alueella. Opinnäytetyön teon aikana käytiin kouluilla muutaman kerran.

3 KARTTULAN TESTAMENTTILAHJOITUKSEN JAKOPROSESSIN TAVOITTEET JA MENETELMÄT

Opinnäytetyöni aiheena on Karttulan testamentinlahjoituksen jakoprosessi. Testamenttilahjoitus on kohdennettu entisen Karttulan kunnan nuorisotyön kehittämiseen (Kuopio.fi 2018a). Tämä prosessi on saanut alkunsa jo keväällä 2018, jolloin opetusjohtaja Leena Auvinen esitteli ehdotuksen testamenttilahjoituksen käytöstä Kuopion kaupungin kasvun ja oppimisen lautakunnalle. Liitteenä (Liite 1) on ehdotus ja lautakunnan päätöksestä testamenttirahojen käytöstä. Kuopion nuorisopalvelut ehdottivat testamenttirahojen jakamista 3-5 vuoden ajalle siten, että jakoprosessiin osallistetaan 5.-9. luokkalaiset Karttulaiset nuoret, jotka pääsevät ideoimaan ja vaikuttamaan alueen nuorten hyvinvointiin. (Kuopio.fi 2018a; Sajaniemi 2019a.)

Vuonna 2018 tehtiin ensimmäinen jakoprosessi, jonka toteutti Kuopion nuorisopalveluiden nuorisotyönsuunnittelija Asta Sajaniemi yhteistyössä hanketyöntekijä Tea Rinkisen sekä Karttulan koulujen kanssa. (Sajaniemi 2019a.)

Opinnäytetyön ja testamenttilahjoituksen jakoprosessin mallintamiseen on prosessin pohjatyönä tehty kehittämistehtävä aiemmin keväällä 2019. Kehittämistehtävän avulla on selvitetty viime vuoden testamenttilahjoituksen jakoprosessi sekä mahdolliset kehittämistarpeet. Tehdyssä kehittämistyössä on keskitytty oppilaiden näkökulmaan sekä nuorisotyöntekijöiden näkemyksiin ja kokemuksiin vuoden 2018 jakoprosessista ja mitä siinä kannattaisi muuttaa. (Jaakkola 2019.)

3.1 Vuoden 2018 jakoprosessi ja uuden jakojärjestelmän vaatimukset

Edellisenä vuonna jakoprosessina käytettiin tulevaisuudenverstas -menetelmää. Menetelmän ideana on työstää tilanteita tai asioita, joissa on epäkohtia ja selvittää kuinka niitä voitaisiin muuttaa. Keskusteluissa nuorisotyöntekijöiden kanssa todettiin, ettei tulevaisuudenverstas menetelmässä ollut mitään vikaa ja se toimikin oikein hyvin. Tässä opinnäytetyössä haluttiin kuitenkin kokeilla uutta menetelmää, jotta pystyttiin selvittämään, olisiko olemassa muitakin vaihtoehtoja. "Tulevaisuudenverstas" oli valikoitunut edellisvuoden menetelmäksi, koska se oli tuttu ohjaajille ja sen tiedettiin toimivan. Uuden menetelmän haluttiin olevan nuorten näköinen ja sen tulisi antaa mahdollisuudet uusien toimintojen ja tarpeiden ideointiin. (Sajaniemi 2019a; Rinkinen 2019.)

Kehittämistehtävän materiaalista selvisi, ettei oppitunneilla ollut juurikaan aikaa miettiä ja kehittää ideoita. Tämän huomion olivat tehneet sekä nuorisotyöntekijät, että oppilaat. Viime vuonna jokainen luokka käytti aikaa ideoimiseen ja kehittämiseen 75 minuuttia. Nuorisotyöntekijöiden näkökulmasta ideat olisivat vaatineet selvästi jatkojalostamista. Hyvänä esimerkkinä äänestykseen päässeistä toiminnoista oli kaksi hyvin samanlaista ehdotusta, jotka olisivat jatkojalostamisella voittaneet äänestyksen selvällä erolla muihin ideoihin. (Jaakkola 2019; Sajaniemi 2019; Rinkinen 2019.)

Jakoprosessin toimivuuden kannalta on tärkeää, että toiminta pysyy päätöksen mukaisena ja toiminta pystytään dokumentoimaan, jotta toiminnan toteuttamisesta ja onnistumisesta jää selvä jälki. (Sajaniemi 2019a.) Edellisen vuoden toiminnasta ei ole dokumentoitu selvää mallinnusta siitä mitä on tehty, miten on tehty tai kuka on tehnyt ja kuinka toiminta on mennyt eteenpäin. Edellisvuoden toiminnan tiedot on kerätty Asta Sajaniemeltä ja Tea Rinkiseltä, jotka olivat mukana projektissa. Asioiden raportointi helpottaa seuraavien vuosien toiminnan käynnistämistä ja auttaa refleктоimaan toimintaa paremmin. Lisäksi dokumentointi auttaa, mikäli toimintamallia kokeillaan muillakin Kuopion kaupungin alueilla.

3.2 Nuorten ideoimaan toimintaa

Kasvun ja oppimisen lautakunnan päätöksessä osallistuvan budjetoinnin toimintamalli on perusteltu lasten ja nuorten osallistamisella. Lapset ja nuoret nähdään toimijoina, jotka ovat yhteisön arvostettu jäsen (Kuopio.fi 2018a). On tärkeää, että nuoret ideoivat asiat itse ja saavat äänestää parhaan ehdotuksen, joka toteutetaan. Tarkoituksena onkin, että ideat ja kehittämistarpeet tulevat nuorilta itseltään eikä heidän kanssaan toimivilta aikuisilta. Projektissa halutaan toimia mahdollistajana nuorten äänelle ja ohjata samalla nuoria siihen, että heidän äänensä ja mielipiteensä ovat tärkeä osa yhteiskuntaa ja he voivat vaikuttaa. (Sajaniemi 2019a.)

3.3 Jakoprosessin tavoitteet

Opinnyttetyön tavoitteena on parantaa lasten ja nuorten hyvinvointia testamenttilahjotuksen jakoprosessin avulla ja kehittää jakoprosessia samalla paremmaksi ja toimivammaksi prosessiksi, jota voidaan tehdä samalla tavalla seuraavinakin vuosina. Kuopion kaupungin kasvun ja oppimisen lautakunnan päätöksessä testamenttilahjoituksen käytöstä on määritelty, että toimintamallia tulee kehittää ja työstää, jotta mallia

voidaan hyödyntää myös muilla nuorisotiloilla toiminnan suunnitteluun (Kuopio.fi, 2018a).

Jakoprosessin tavoitteena on opettaa nuorille osallisuutta, demokratiaa ja vaikuttamista. Jakoprosessin tarkoituksena on saada nuorista demokratian periaatteita ymmärtäviä nuoria, jotka haluavat osallistua aktiivisesti yhteiskunnan asioihin ja varsinkin heitä koskeviin asioihin.

Koska jakoprosessi on jo hyvin nuorisotyön ytimessä osallisuuden teemalla ja kuuntelemalla nuoria heitä koskevissa asioissa on myös tärkeä tavoite se, että nuoret kokevat itsensä osallisiksi ja että heitä oikeasti kuullaan. Toiminnan tulisi olla myös nuorten näköistä toimintaa.

3.4 Toiminnassa käytetyt menetelmät

Testamenttilahjoituksen jakoprosessissa on useita vaiheita ja vaiheissa useita eri toimintoja, joissa käytetään eri menetelmiä. Kuitenkin kaikki käytetyt menetelmät ovat yhteisöllisiä ideointimenetelmiä. Yhteisöllisissä menetelmissä on tyypillisesti joukko ihmisiä ideoi ja luo uusia näkökulmia luovuutta tukevilla menetelmillä (Ojalahti, Moilanen & Ritalahti 2015, 44).

Testamenttilahjoituksen jakoprosessissa käytettiin osallistuvan budjetoinnin menetelmää, jossa toiminnan suunnitteluun otetaan mukaan toiminnan kohderyhmä. Tässä tapauksessa kohderyhmä oli 5.-9. luokkalaiset Karttulan alueella. Osallistuvan budjetoinnin menetelmään tutustutaan tarkemmin kappaleessa 4.3.

Jakoprosessia jaoteltiin osiin, jotka olivat ideointitunti, kehittämispaja ja äänestäminen. Ideointitunneilla ja kehittämispajoissa käytettiin erilaisia yhteisöllisiä ideointimenetelmiä, joiden avulla pyrittiin saamaan nuoret ideoimaan erilaista toimintaa. Joista menetelmää muokattiin sopivammaksi jakoprosessiin ja kyseiseen toimintaan.

Ideointitunneilla käytettiin aarrekartta menetelmää hieman soveltaneen. Aarrekartan tarkoituksena on selkeyttää unelmia ja omia tavoitteita (Komi 2012). Kohdistamalla unelmat, toiveet ja tavoitteet Karttulan alueeseen, nuoret pääsivät hyvin miettimään omia unelmiaan ja tarpeitaan. Aarrekartta tunnetaan myös nimillä vision board ja unelmakartta. Aarrekartan tarkoituksena on korostaa myönteistä kuvaa ja eikä siihen kannata kirjoittaa tai laittaa ei sanaa. (Trötschkes 2015). Alkuperäinen idea on enem-

män yksilötyöskentelyyn ja omien unelmien hahmottamiseen, mutta menetelmä toimii myös ryhmässä. Aarrekartan lisäksi Ideointitunneilla käytettiin lootuskukkamenetelmän pohjalta jatkokehittelyprosessia aarrekartan ideoille. Lootuskukan ideana toimii se, että yksi idea johtaa toiseen. Lootuskukassa idea on keskellä ja sen ympärille keksitään 8 uutta ideaa ja tätä jatketaan, kunnes ohjaajasta ideoita on tarpeeksi. (Ideapakka.fi 2010) Lootuskukkamenetelmää käytettiin ideoiden jatkojalostamisessa, jossa oppilaat valitsivat omista aarrekartoistaan 2-3 mieluista ideaa. Oppilaat lähtivät ideoimaan ja miettimään toteutusta valitsemiensa ideoiden mukaan. Lisäksi Lootuskukkamenetelmää käytettiin muutaman kerran kokonaisuutena niillä ryhmillä, jotka eivät päässeet aarrekarttatehtävässä eteenpäin.

Kehittämispajojen menetelmissä nuorille luotiin raamit, joiden avulla heidän piti miettiä toimintaa. Kehittämispajoissa nuoret saivat tutustua papereilla oleviin ideoihin ja ehdotuksiin, kuinka niitä voisi toteuttaa. Tutustumisen jälkeen nuoret saivat miettiä toiminnan toteuttamista vastaamalla valmiiksi laadittuihin kysymyksiin. Kysymyksissä kysyttiin muun muassa toiminnan toteuttajaa, budjettia ja mahdollisia haasteita toteutukseen.

Jakoprosessissa käytettiin äänestystä kahdessa eri tilanteessa. Äänestyksien avulla nuoret pääsivät kertomaan oman mielipiteensä ja vaikuttamaan sekä luokkansa päätökseen parhaimmasta ideasta, että isoon äänestykseen, jossa ehdolla oli kaikkien luokkien ehdotukset.

4 NUORTEN OSALLISUUS JA VAIKUTUSMAHDOLLISUUDET

Karttulan testamenttilahjoituksenjakoprosessi tehtiin osallistuvan budjetoinnin menetelmällä. Kuopion kaupungin nuorisopalvelut halusivat ottaa jakoprosessissa huomioon erityisesti nuoret ja sen, että rahat ovat kohdistettu juuri alueen nuorisotoiminnan kehittämiseen. Nuoret ovat oman alueensa asiantuntijoita ja heitä tulee kuulla heitä koskevissa asioissa. Yhdysvaltalainen filosofi ja psykologi John Dewey on kuvannut hyvin mikä on demokratian perusta ja miten nuoret kannattaa ottaa mukaan päätöksen tekoon.

“The foundation of democracy is faith in the capacities of human nature; faith in human intelligence and in the power of pooled and cooperative experience. It is not belief that these things are complete but that if given a show they will grow and be able to generate progressively the knowledge and wisdom needed to guide collective action.” (Dewey 1937.)

Osallisuus on jokaisen ihmisen perusoikeus ja sitä ei voida rajoittaa ikäperustein. Osallisuus on mainittu useissa Suomen laissa, kuten perustuslaissa ja nuorisolaissa sekä YK:n Lapsen oikeuksien yleissopimuksen 12. artiklassa. (Terveiden ja hyvinvoinnin laitos 2018) Voimme näiden Suomalaisten lakien ja YK:n sopimuksen avulla perustella, miksi nuoria tulee kuulla ja ottaa mukaan päättämään heitä koskevissa asioissa. Laissa lapsella tarkoitetaan kaikkia alle 18-vuotiaita ja nuorisolaissa nuoret käsittävät kaikki alle 29-vuotiaat, sillä nuorelle ei ole laitettu alaikäraja. (Terveiden ja hyvinvoinnin laitos 2018.) Suomen perustuslaki määrää kuudennen pykälän kolmannessa momentissa: ”Lapsia on kohdeltava tasa-arvoisesti yksilöinä, ja heidän tulee saada vaikuttaa itseään koskeviin asioihin kehitystään vastaavasti (Nuorisolaki 1285/2016)”. Nuorisolain 24. pykälässä on mainittuna, että nuorille tulee järjestää mahdollisuus osallistua ja kuulla nuoria heitä koskevissa asioissa.

4.1 Demokratia ja nuorten kiinnostus demokratiaa kohtaan

Demokratia on iso ja laaja ajatusmalli. Suomessa käytämme politiikassa demokratiaa, mutta demokratia ei kuitenkaan ole yksiselitteinen termi, vaan siihen on monta eri määritelmää ja eri demokratian astetta.

Demokratian muotoja ovat edustuksellinen-, suora-, klassinen-, moderni- ja osallistavademokratia. Mikä demokratian malli on sitten oikea ja paras? Mitä demokratia oikeastaan on? Sitäkö, että kansa valitsee ihmiset, jotka päättävät heidän puolestaan vai että kansa päättää kaikista asioistaan itse kansanäänestyksien avulla. Mikä demokratia ottaa parhaiten huomioon ihmisen tai nuoren ja heidän todelliset tarpeensa? (Buchi 2006, 19-25.)

Perinteinen poliittinen ajattelutapa on aiemmin poissulkenut lapset ja nuoret toimijoiden piiristä. Nykypäivänä ajatusmalli on kuitenkin muuttunut ja lapsi luetaan poliittiseksi ja taloudelliseksi toimijaksi. Eikä vain niin, että lapset ja nuoret harjoittelisivat tulevaa, vaan että he ovat jo osallisia yhteisten asioiden käsittelyyn. Heidän mu-

kaan ottaminen vahvistaa heidän osallisuutta, ja näkemystään tasavertaisina kansalaisina. (Eskelinen, Gretscher, Kiilakoski, Kiili, Korpinen, Lundbom, Matthies, Mäntylä, Niemi, Nivala, Ryyänen, Tasanko 2012, 36.)

Vuoden 2018 Nuorisobarometrissa on mitattu nuorten kiinnostusta politiikkaan ja vaikuttamiseen. Suurin osa nuorista on ollut jossain määrin kiinnostunut politiikasta ja vain 8 prosenttia ei ollut kiinnostunut asiasta lainkaan. Kiinnostumisen määrä on jatkanut kasvamista viimeisen 10 vuotta. Nuorisobarometrissa mainitaan myös nuorten kiinnostus kansalaisaloitteisiin. Varsinkin työn ja koulutuksen ulkopuolella olevat nuoret osallistuvat ja seuraavat kansalaisaloitteiden etenemistä. (Pekkarinen, Myllyniemi 2018, 23-25.)

Kiinnostukseen vaikuttaa se millaiset kansalaisten mahdollisuudet ovat vaikuttaa. Vaikutusmahdollisuuksiin syntyy eroja sekä maantieteellisesti, että iän perustella. Vuonna 2007 tehdyn kansalaiskyselyn Itä-Suomen hyvinvoinnista ja osallisuudesta mukaan, maaseutumaisilla taajan asutuissa kunnissa tai haja-asutusalueilla osallistumismahdollisuudet päätöksen tekoon koetaan paremmiksi kuin kaupunkialueilla. Ikäryhmissä taas vahvin kokemus mahdollisuudesta vaikuttaa on 25-64 vuotiailla, kun taas alle 25 ja yli 74 vuotiailla on selvästi huonommat. Kuitenkin alle 25 vuotiailla on vahva usko omiin vaikutusmahdollisuuksiinsa. (Siltaniemi, Perälähti, Eronen, Lodén, Peltosalmi 2008, 49.)

Nuorisobarometristä käy ilmi, että nuoret ovat nykyään selvästi kiinnostuneempia ja valveutuneempia asioista ja haluavat vaikuttaa asioihin. Nuorisobarometrissä 15% kyselyyn vastanneista on ollut mukana poliittisesti vaikuttamassa ja 45% on pyrkinyt vaikuttamaan itselleen tärkeisiin yhteiskunnallisiin asioihin. (Siltaniemi, Perälähti, Eronen, Lodén, Peltosalmi 2008, 30.) Nuorten kiinnostus yhteiskunnallista asioista on näkynyt myös vuonna 2019 sekä mediassa, että katukuvassa, kun nuoret ovat olleet mukana kansainvälisessä ilmastolakossa. Nuoret osallistuivat 15.3.2019 ainakin 27 kunnassa ilmastolakkoon, koska heistä aikuiset eivät tee tarpeeksi muutoksen eteen. 15.3. ilmastolakko oli lähtöisin ruotsalaisen 16-vuotiaan Greta Thunbergin ajatuksesta, jonka tarkoituksena oli jäädä pois koulusta ja osoittaa asiasta mieltään. Monet muut nuoret jäivät myös pois kouluistaan osallistuakseen lakkoon. Suomessa lakkoon osallistui arviolta noin 1500 nuorta. (Koskinen 2019.)

Elina Stenvall on hyvin tuonut esille lasten ja nuorten mahdollisuuden vaikuttaa. Mihin lapset ja nuoret saavat osallistua? Mihin he saavat nyky-yhteiskunnassa vaikuttaa? Tämä määrittää aikuiset, jotka miettivät millaisissa asioissa he haluavat kuulla lasten ja nuorten mielipiteet. Tällaisia ovat esimerkiksi uusien koulujen suunnittelu tai leikki-kipuistot. Mutta onko nämä oikeasti niitä asioita, joihin nuoret haluavat vaikuttaa ja osuvatko nämä heidän maailmaansa? Miten aikuiset mahdollistavat sen, että nuoret voivat kertoa mielipiteensä asioihin, joista he ovat kiinnostuneita eikä vain niihin mistä luulemme heidän olevan kiinnostuneita? (Ojala 2019, 11.) Nuoret ovat kiinnostuneita asioista ja niihin vaikuttamisesta ja se on tullut hyvin esille vuonna 2019 erilaisten välineiden kautta. Kiinnostus näkyy muun muassa tutkimuksissa ja mediassa. On siis tärkeää, että aikuiset ymmärtävät nuorten kiinnostuksen ja sen, että heille tulee tarjota väyliä, joita kautta he saavat äänensä kuuluviin.

4.2 Osallisuus

Nuorisotyössä puhutaan paljon osallisuudesta. Mitä osallisuus oikeastaan on? Nuorisotyössä käytetään myös termejä osallistua ja osattomuus. Kaikki kolme termiä ovat hyvin samankaltaisia, mutta kaikilla on kuitenkin hyvin erilainen merkitys.

Osallistuminen tarkoittaa mukana olemista tai osanottamista johonkin. Esimerkiksi kerhoryhmään ilmoitetut lapset osallistuvat ohjattuun kerhotoimintaan. Osallisuus taas koostuu oikeudesta saada tietoa, ilmaista mielipiteensä ja olla osa toimintaa sekä vaikuttaa siihen. Esimerkiksi kun nuori on mukana nuorisotoiminnassa hän ottaa osaa toimintaan vapaaehtoisesti ja pystyy vaikuttamaan halutessaan siihen mitä toimintaa järjestetään. Osattomuus on osallisuuden vastakohtaa. Osattomuus tarkoittaa yksilön jäämistä yhteisön ulkopuolella tai yksilön kokemusta, ettei häntä oteta huomioon. Esimerkiksi kerhossa oleva lapsi voi näyttää osallistujalta, mutta kokee ettei häntä ja hänen ideoitaan oteta huomioon, jolloin hän onkin osaton. (Pajulammi 2014, 141.)

Osallisuus ja osallistuminen ovat tärkeitä etenkin nuorille. Osallistuminen luo tärkeiden tunteen osallistujalle. Ympäristön ja yhteiskunnan tulisi olla sellaisia, että osallisuus on niissä mahdollista. Molemmat termit ovat myös sellaisia, jotka voidaan yhdistää demokratiaan. Osallisuus on demokratiassa enemmän omaehtoista toimintaa ja voi olla esimerkiksi kansalaistoimintaa. Osallistuminen taas kuvaa ajatukseltaan enemmän aktiivista kansalaista, joka ottaa osaa. (Pajulammi 2014, 141-142.)

Osallisuutta voidaan toteuttaa hyvin eri tavoin. Kuitenkin lasten ja nuorten osallisuutta ja mahdollisuutta tulla kuulluksi on tuettu monissa laissa ja sopimuksissa. Esimerkiksi Yhdistyneiden kansakuntien lasten oikeuksien sopimuksessa.

”Sopimusvaltiot takaavat lapselle, joka kykenee muodostamaan omat näkemyksensä, oikeuden vapaasti ilmaista nämä näkemyksensä kaikissa lasta koskevissa asioissa. Lapsen näkemykset on otettava huomioon lapsen iän ja kehitystason mukaisesti.” (Lasten oikeuksien sopimuksen 1991.)

Pajulammen mukaan osallisuudesta voidaan eritellä hienojakoisesti viisi kohtaa, joiden avulla voidaan selventää miksi ja mihin osallisuutta tarvitaan. Kohta yksi sisältää oikeuden osallistua ja olla mukana toiminnassa aktiivisena osana. Toisessa kohdassa huomioidaan lasten olevan myös kuluttajia, jotka tekevät valintoja kulutushyödykkeiden ja palveluiden suhteen. Kolmannen kohdan mukaan osallisuus parantaa päätöksentekoa ja edistää demokratiaa. Lisäksi se vahvistaa lapsen taitoja perhe-elämässä ja muussa yhteiskunnassa toimimisessa. Lapsitutkimuksissa on myös nähty lapsen osallisuus yhteiskunnallisen päätöksen voimavarana. Kohdan neljä mukaan osallisuus tukee lapsen itsetuntoa ja vahvistaa käsitystä omien mielipiteiden tärkeydestä ja vaikuttavuudesta. Osallisuudella kasvatetaan lapsia kansalaisuuteen ja liitetään paremmin yhteiskuntaan. Osallisuus on myös kohdan neljä mukaan pedagoginen, kun se edistää yleistä demokratiaa ja edesauttaa kasvatustaitojen kehittymistä. Viidennessä ja viimeisessä kohdassa todetaan osallisuuden lisäävän ymmärrystä, kuinka erilaiset päätöksenteot vaikuttavat. Ne myös hyväksytään helpommin, kun he ovat olleet itse mukana aktiivisesti toiminnassa. (Pajulampi 2014, 147-148.)

Osallisuus on yksilöllistä ja jokainen voi kokea osallisuuden eri tavalla, eikä se tällä tavoin ole subjektiivinen kokemus. Vaikka resurssit ovat kaikille samat, ovat ihmisten inhimilliset tarpeet yksilöllisiä, jolloin osallisuuden kokemus ei voi olla kaikille samantyyppistä. (Koivisto, Isola, Lyytikäinen 2018, 8.) Esimerkiksi ohjaaja voi ajatella, että toiminta on avointa ja osallistavaa toimintaa, mutta osallistujat voivat ajatella asian niin, etteivät ole saaneet vaikuttaa toimintaan tai heidän toiveitaan ei ole otettu huomioon.

4.3 Osallistuva budjetointi

Kuopion kaupungin nuorisopalvelut halusivat tehdä testamenttilahjoituksen jakoprosessia osallistuvan budjetoinnin idealla, joka on lähtöisin Brasiliasta. Osallistuvan budjetoinnin idea on syntynyt vuonna 1989 tarpeeseen vähentää korruptiota ja suosi-

mista sekä kaventamaan väestöryhmien varakkuuseroja. Osallistuva budjetointi on ihmisläheistä ja sisältää kohderyhmän suoraa osallistumista, jossa kaupungin virkamiehet ja asiantuntijat tukevat toimintaa. Lopulliset päätökset tekevät kaikki äänestämällä. (Osallistuva budjetointi 2019, 2.)

Osallistuvaa budjetointia on useissa paikossa ja niissä tarkoituksena on ollut osallistaa ihmisiä elinympäristönsä parantamiseen tai saada paikallisten mielipiteet ja tarpeet selville. Toimintaa on tehty muun muassa Brasiliassa Porto Alegressa, josta menetelmä on lähtöisin sekä Tampereen Tesomalla ja Puolan Łódzissa. (Osallistuva budjetointi 2019.)

Osallistuva budjetointi on itseasiassa enemmän toimintatapa kuin menetelmä. Sen toteuttamiseen ei ole yhtä oikeaa tapaa, vaan sitä voidaan tehdä monilla eri tavoilla. Sitä voidaan käyttää erilaisten tarpeiden ja ongelmien ratkaisuun tai sen avulla voidaan suunnitella investointeja ja palveluita. (Pihlaja 2017, 4.)

Osallistuvassa budjetoinnissa voidaan kohdentaa määrärahoja kuten Karttulan testamenttilahjoituksessa on juuri tehty. Testamentti on kohdennettu suoraan nuorille ja nuorisopalveluun. Määrärahojen kohdentamisessa on tarkoitus ottaa mukaan kohderyhmä suunnittelemaan ja päättämään kuinka määrärahat käytetään. Kohderyhmä voi olla tietyn alueen asukkaat tai kuten Karttulan tilanteessa tietyn ikäiset nuoret. Tarvittaessa voidaan toiminnassa rajata erilaisia ehtoja kuten tietyn toimialan budjetti, kunnan budjetista prosenttiosuus tai tietty osa budjetista. (Pihlaja 2017, 8.)

Osallistuvaa budjetointia voidaan soveltaa yksittäisillä toimialoilla kuten nuorisopalveluilla, jossa alueen ihmiset otetaan mukaan taloutta, resursseja ja toimintaa koskevaan suunnitteluun ja päätöksen tekoon. Tämä voi koskea koko budjettia tai vain tiettyä osaa siitä. Osallistuvalla budjetoinnilla voidaan edistää nuorisotyön ydintä eli ohjata nuoria aktiivisiksi toimijoiksi. (Pihlaja 2017, 15.)

Hyvänä esimerkkinä toimii Helsingin kaupungin RuutiBudjetti, joka toimi koko Karttulan testamenttilahjoituksen jakoprosessin lähtö ideana. RuutiBudjetti on vuonna 2013 aloitettu toiminta, joka toimii nykyään 15 eri nuorisotoimen alueella. RuutiBudjetti toimii juuri osallistuvan budjetoinnin idealla, jossa päätetään yhdessä nuorten kanssa erilaisesta nuorten vapaa-ajantoiminnasta ja palveluista. Projekti kestää vuoden ja sen aikana ideoita kerätään ja jalostetaan. Ideassa pyritään mahdollistamana

mahdollisimman monen nuoren osallistuminen ympäristön ja vapaa-ajan kehittämiseen. (RuutiBudjetti 2019)

Toisin kun Karttulan jakoprosessissa RuutiBudjetissa ei jaeta rahaa vaan heillä käytövara on työntekijöiden työaika. Nuoret päättävät mihin työntekijät käyttävät työpanoksensa. Pääsääntönä on, että toiminta tukee helsinkiläisten nuorten hyvinvointia ja tuottaa iloa mahdollisimman monelle. (RuutiBudjetti 2019.)

RuutiBudjetti toimii hyvänä pohjana Karttulan testamenttilahjoituksen jakoprosessiin, sillä sieltä on lainattu jakoprosessin alkuvaiheet. Myös perusidea on sama: nuoret ideoivat ja kehittävät ideoitaan, toimintaa ja kehittämisehdotuksia. Nuorisopalveluiden tarkoitus on tukea nuoria ja heidän ideoitaan ja auttaa niiden toteuttamisessa.

5 KARTTULAN TESTAMENTTILAHJOITUKSEN JAKOPROSESSI

Vuoden 2019 testamenttilahjoituksen jakoprosessia vedettiin opiskelijälähtöisesti toteuttaen samalla uutta mallia, jonka mukaan kyseistä toimintaa voidaan jatkossa ohjata. Mukana on ollut myös Kuopion kaupungin nuorisopalveluiden työntekijöitä. Toimintaa on ohjeistanut ja valvonut nuorisotyönsuunnittelija Asta Sajaniemi, joka on myös ollut mukana toteuttamassa toimintaa kehittämispajoissa. Hän on ollut mukana toiminnan toteuttamisessa vuonna 2018. Mukana ja apuna toiminnassa ovat olleet Karttulan nuorisotilan ohjaajat, koulujen opettajat ja rehtorit.

5.1 Jakoprosessin mallin luominen

Opinnäytetyön tarkoituksena oli luoda Kuopion kaupungille toimiva malli, jonka avulla voidaan jatkaa Karttulan testamenttilahjoituksen jakoprosessia sekä kehittää sitä lisää vuosien varrella. Malli on kirjallinen tuotos ”Karttulan testamenttilahjoituksen jakoprosessi malli” (Liite 2), jossa on kuvattuna ja ohjeistettuna jakoprosessin kulku sekä ohjeistettu kuinka seuraavien vuosien jakoprosessia kannattaisi toteuttaa. Mallista käy ilmi, kuinka jakoprosessia on tehty edellisinä vuosina ja mitä on otettava huomioon ennen, kuin seuraavan vuoden jakoprosessia lähdetään toteuttamaan.

Mallissa käydään läpi kyseiseen toimintaan liittyvä teoriapohja ja yksityiskohtaisesti toiminnan rakenne sekä jakoprosessin eri toimintoihin liittyvät huomiot. Kirjallinen tuotos on jaettu yhdeksään osaan. Karttulan testamenttilahjoitus ja teoria, ideointitunnit, kehittämispajat, mainostus, äänestys, koulut, InBox-idea ja aikataulut. Lisäksi

Aikataulutukseen on tehty erillinen taulukko, jossa on havainnollistettu koko prosessi kokonaisuudessa.

Malli on yleispätevä tietoisuus jakoprosessista. Mallissa on kerrottu Karttulan testamenttilahjoituksen taustat, kuten jakoprosessin kesto, tarkoitus ja alkuperäinen testamentti summa. Teoriaosuudessa on esitetty muutamia teoriaperiaatteita, joiden mukaan mallia on rakennettu ja joiden pohjalta jakoprosessi toimii. Jakoprosessin toimintojen kuvaukset ovat ohjeistuksia ja huomioita jakoprosessin eri toiminnoista. Esimerkkisi ideointitunnista on kerrottu kohderyhmä, aikaisemmat toteutustavat ja minkä mittainen tunnin tarvitsee olla. Jakoprosessissa koulut ovat tärkeässä osassa ja heidän huomioon ottamisesta ja heidän kanssaan työskentelystä on oma kohtansa. Inbox idea on avattu kokonaisuudessaan, kuinka idean on tarkoitus toimia ja kuinka se vaikuttaa itse jakoprosessiin. Aikataulutuksesta on erikseen oma kohta, jossa on huomioita, kuinka aikataulutusta kannattaa tehdä. Lisäksi mallissa on aikataulutusmalli, jossa on kokonaisuudessaan jakoprosessi avattuna sekä ideaaliaikataulu.

5.2 Luokkien ideointitunnit

Kasvun ja oppimisenlautakunnan päätöksessä on määritelty testamenttilahjoituksen kohderyhmäksi 5.-9. luokkalaiset karttulalaiset nuoret. Tämän kohderyhmän tavoittaa parhaiten kouluista. Näin ollen nuorisopalvelut jalkautuvat kouluihin ja luokkiin tekemään kartoitustyötä siitä, mitä Karttulan nuoret kokevat tarpeelliseksi alueella ja kuinka he haluaisivat käyttää testamenttilahjoituksen. Jokaiseen Kissakuusen koulun 5.-9. luokan tunnille jalkauduttiin yhden tunnin ajaksi. Lisäksi Pihkainmäen koulun 5. ja 6. luokkalaisille pidettiin yhteinen tunti samoin kuin Vehmasmäen 5. ja 6. luokkalaisille sekä Minna Canthin koulun 7.-9. luokkalaisille. Vehmasmäen ja Minna Canthin koululla testamenttilahjoitus projekti koski hyvin pientä osaa oppilaista. Tähän vaikutti heidän asuinalueensa, joka oli entisen Karttulan kunnan alueella, jolloin he kuuluvat jakoprosessin kohderyhmään.

Tuntien tarkoituksena oli saada jokaiselta luokalta yhteinen idea, joka menisi loppuäänestykseen. Äänestyksessä jokainen Karttulan alueen 5.-9. luokkalainen sai äänestää mieleistensä ideaa. Luokista ideoita kerättiin yhteensä 15 kappaletta, joista osa olivat samoja ideoita. Ideointituntien kesto oli noin 60 minuuttia riippuen hieman ryhmästä ja kuinka aktiivisesti he ideoivat ja keskittyivät tuntiin. Lyhin pidetty tunti oli yhdeksäsluokkalaisille, jotka toimivat reippaasti ja kuuntelivat ohjeet ensimmäisillä

kerroilla. Tunnin kesto oli tällöin noin 45 minuuttia. Pisin tunti oli lähemmäs kahden oppitunnin mittainen (80 minuuttia) ja se pidettiin Pihkainmäen koulun 5.-6. luokille. Tunnin pituus johtui siitä, että ideointia oli tekemässä kaksi luokkaa samaan aikaan.

Jokainen ideointitunti aloitettiin kertomalla mistä on kysymys ja mikä testamenttilahjoitus on. Samalla myös kerrottiin, miksi oppilailta kysytään ideoita. Osalle oppilaista asia oli jo tuttua, koska he ovat olleet projektissa mukana jo vuonna 2018. Kuitenkin kaikille viides luokkalaisille ja vehmasmäen sekä Minna Canthin koulun oppilaille aihe oli uusi, sillä he eivät olleet mukana viime vuoden projektissa.

Ideointituntiin tein ohjeistuksen (Liite 3), jonka mukaan toimintaa toteutin. Tunnin kulkua testasin Kissakuusen oppilaskunnan kanssa ja he saivat antaa tunnista palautetta. Tunnin kulkua muutettiin alkuperäisestä ohjaajan ja oppilaiden kommenttien mukaan toimivammaksi kokonaisuudeksi.

Ideointitunnin alussa tehtiin lyhyt harjoite, jolla pystytään irrottelemaan ja saadaan ajatukset innovointiin ja uuden keksimiseen. Harjoitus toimi nimellä ”Pizza”. Nuoret pääsivät keksimään uusia ennen näkemättömiä pizzoja. Osa ryhmistä lähti harjoitteen hyvin mukaan ja varsinkin nuoremmat luokat villiintyivät ideasta. Toisaalta osan luokista oli todella vaikea lähteä mukaan ja ideoida uutta.

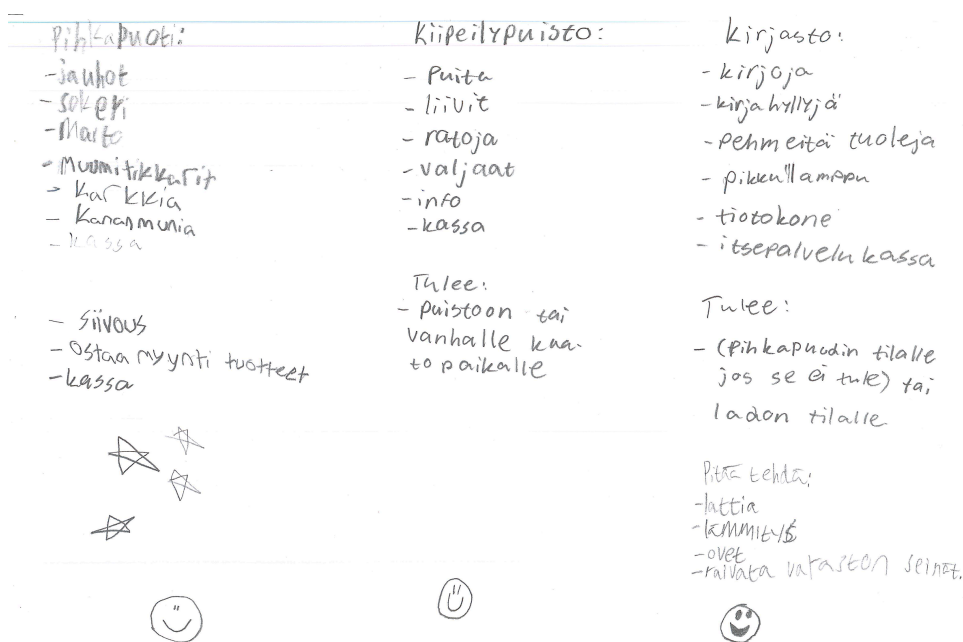
Ideointituntien idea pohjautui aarrekarttatyypiseen ajatuskarttaa, jossa nuoret saivat ideoida mitä vain lattiasta kattoon otsikkona ”Unelmien Karttula”. Nuoret saivat toteuttaa ideoitaan vapaasti, käyttäen paperia ja kyniä. Ryhmillä oli useita erilaisia lähestymistapoja karttojen tekemiseen: osa ryhmistä kirjoitti, osa teki ajatuskarttoja ja osa teki erilaisia toteutuksia kartoista, joissa oli kaikki mitä heistä Karttulassa tulisi olla. Kartat näyttivät juuri siltä, mitä tekijät näkivät tärkeäksi ja tarpeelliseksi. Kuvassa 2 on esimerkkinä yhden ryhmän toteuttama ”unelmien Karttula” aarrekartta.

Kuva 2 Esimerkki tuotos "Unelmien Karttula" tehtävästä.

Aarrekartoista löytyi paljon ideoita ja ajatuksia, joista osa oli mahdollisia toteuttaa ja osa ei niin mahdollisia toteuttaa. Luokkien iät ja asuinpaikat vaikuttivat myös paljon siihen, mitä katsottiin tärkeiksi ja mitkä asiat nousivat esille. Ala-koulujen luokat ajattelivat kaupallisia asioita, kuten kauppoja ja ravintoloita. Vanhemmat osasivat jo enemmän ajatella toimintaa tai heille hyödyllisiä ja toteuttamiskelpoisia ideoita. Tähän varmasti vaikuttaa nuorten ikäerot ja se ovatko he olleet jo mukana toteuttamassa jakoprosessia edellisenä vuonna. Esimerkiksi yhden viides luokan ehdotus oli Hesburger, kun taas yhdeksäsluokkalaiset ideoivat vapaa-ajan viettotilaa.

Aarrekarttojen teon jälkeen nuoret saivat valita 2-3 ideaa omasta aarrekartastaan ja miettiä kyseisiä ideoita tarkemmin. Tarkoituksena oli miettiä ideoita niin, että ne avautuisivat paremmin muulle ryhmälle, jotta voitaisiin äänestää luokan yhteinen idea. Nuoret miettivät mitä ideaan tarvitaan ja minkälainen idea on tarkemmin kyseessä. Esimerkiksi vapaa-ajanviettopaikassa nuoret miettivät ja toivoivat, että paikassa olisi paljon tilaa, biljardi- ja pingispöytä sekä konsolipelejä. Ajatuksena oli myös, että tila olisi aina avoinna. Ryhmistä riippuen ideat olivat enemmän tai vähemmän valmiita ideoita, jotka pystyttiin esittelemään muille. Kuvassa kolme on esimerkki yhden ryhmän valitsemista ideoista.

Kuva 3 esimerkki ryhmien valitsemista ideoista, joita mietittiin tarkemmin tunnin aikana.

Jokainen ryhmä esitteli tunnin loppuvaiheessa valitsemansa ideat, joita olivat ideoineet tarkemmin. Esittelyn jälkeen ryhmät valitsivat yhden omista ideoistaan, joka oli heistä paras ja tämä idea pääsi ehdolle luokan äänestykseen. Ykkösvaihtoehdot löytyivät ryhmän kesken yleisesti nopeasti, mutta jotkut joutuivat miettimään enemmän, mikä on oman ryhmän paras idea.

Jokainen luokka pääsi tunnin lopussa äänestämään parasta ideaa. Nuoret saivat kaikki kaksi äänestyslappua, joille he laittoivat parhaimman idean. Äänestysliput sai jakaa kahdelle ehdotuksella tai laittaa ne yhdelle idealle. Ideoiden äänestyserot vaihtelivat luokissa selvistä voittajista hyvin tiukoihin äänestyseroihin. Jokaisesta luokasta otettiin pääsääntöisesti yksi idea jatkoon. Poikkeuksena oli Kissakuusen oppilaskunta, Pihkainmäen 5-6 luokkalaisten tunti ja Minna Canthin 7-9 luokkalaisten tunnit, joista ideoita tuli kaksi.

Ideota tunneilla tuli todella paljon ja parhaimmillaan yhdeltä luokalta tuli 38 erilaista ideaa. Näistä ideoista poistettiin ideat, jotka sisälsivät laittomuuksia tai olivat muuten sopimattomia alaikäisille. Liitteenä on lista jokaisen luokan ideoista ja luokkien äänestystuloksista järjestyksessä. (Liite 4)

Ideointitunnin lopussa luokissa kerättiin palaute Facebookseinämenetelmällä. Facebookseinä on minun ja kahden luokkalaiseni kehittämä palautementelmä ja esimerkki

Kehittämispajoja pidettiin yhteensä seitsemän. Niistä kaksi pidettiin Kissakuusen koululla, yksi Pihkainmäen koululla, kaksi Kissakuusen nuorisotiloilla ja kaksi Pihkainmäen nuorisotilalla. Pajojen aikataulu ja paikka vaikuttivat paljon paikalle tulijoiden määrään. Suoraan koulun jälkeisissä pajoissa ei käynyt ketään. Oppilaat kertoivat, etteivät voi jäädä pajaan, koska muuten he eivät olisi kerenneet koulukyyteihin. Kissakuusella kokeiltiin pajan pitoa välitunneilla. Luokka-asteille jaettiin vuorot, joiden mukaan luokat tulivat pajalle. Välituntipajoihin osallistui hyvin oppilaita jokaiselta luokka-asteelta. Nuorisotiloilla pajoissa kävi muutama nuori kehittämässä ideoita. Tosin näistä nuorista kukaan ei tullut itse testamenttilahjoituksen takia, mutta osallistui pajaan, kun heille lupasi palkinnon osallistumisesta.

Kehittämispajoihin kutsuttiin myös paikallisten järjestöjen nuoria aktiiveja, jotta ideoinnissa ja kehittämisessä voitiin ottaa myös järjestöt huomioon. Pajaan ei kuitenkaan tullut ketään järjestön jäsentä paikalle. Heistä kukaan ei myöskään vastannut lähettyyn kutsuun.

Kehittämispajoissa oli tarkoituksena keskittyä paremmin yksittäisiin ideoihin, eikä sillä ollut väliä kuka ideaa lähti kehittämään, vaan jokainen sai miettiä mieluisinta ideaa. Samat ideat oli jo yhdistelty nuorille valmiiksi ja heille oli tehty laput (Liite 5), joissa oli erikseen kerrottu jokainen idea ja kerätty jo olemassa olevat ideat ja mietinnät luokkien aarrekartoista.

Ideota mietittiin valmiiden kysymysten (Liite 6) perusteella. Nuoret miettivät kysymyksiin vastauksia, jotta voitiin hahmottaa paremmin idea ja mitä idean toteuttamiseen vaaditaan. Kaikkiin 12 ideaan ei mietitty vastauksia, sillä jokainen sai valita vapaaehtoisesti mitä ideaa hän haluaa työstää. Tämä myös kertoo hieman nuorten kiinnostuksesta tiettyihin ideoihin, kun taas toiset eivät herättäneet niin paljoa kiinnostusta. Esimerkiksi moposuuraa ja rantojen kunnostamista miettivät useammat ryhmät ja useammat kommentoivat asiaa. Frisbeegolfrataa ei juurikaan kehitetty eteenpäin, sillä sitä oli mietitty paljon jo tuntien aikana. Myöskään Hesburgeria ei juurikaan mietitty enää pajoissa.

5.4 Mainostaminen ja äänestys

Kehittämispajojen jälkeen jäljellä oli äänestys ja se, kuinka mainostetaan ehdolla olevat ideat niin, että jokainen pääsee tutustumaan niihin etukäteen. Mainoksia tein kaksi

erilaista. Ensimmäisessä mainoksessa (Liite 7) oli hyvin vaalimaisesti vain idea ja äänestys numero, kun taas toisessa (Liite 8) mainoksessa oli kirjattu ideat yksityiskohdaisemmin. Mainoksiin laitettiin juuri kehittämispajoissa kirjoitetut tiedot ideoista. Mainoksia laitettiin koulujen seinille ja osa jaettiin lappuina. Lisäksi mainokset ja äänestettävät ideat jaettiin Po1nt.fi sivustolla ja Karttulan nuorisotilan Instagram-tilillä. Äänestystilaisuuksia järjestettiin neljä niin, että jokaisella koululla oli oma äänestystilaisuus. Tilaisuudet järjestettiin kahtena päivänä ja nuorisopalvelut järjestivät äänestyksen kolmella koululla. Pihkainmäen koululla äänestyksen järjestivät koulun henkilökunta tekemäni ohjeistuksen (Liite 9) mukaisesti.

Jokaisella Karttulan alueen 5.-9. luokkalaisella oli käytössä yksi ääni äänestystilaisuudessa. Äänestäminen oli vapaa ehtoista ja jokainen äänestäjä sai käydä rauhassa äänestämässä haluamaansa ideaa.

Jokaisen koulun äänestys tehtiin hieman eri tavalla, mutta jokaisessa äänestystilaisuudessa menttiin samalla periaatteella. Yksi ääni, oma rauha äänestää, ja ei äänestyspakkoa. Minna Canthin koululla äänestettiin välitunnilla ja oppilaat saivat halutessaan tulla äänestämään. Myös Vehmasmäen koululla äänestettiin välitunnin aikana, mutta oppilaat oli kerätty valmiiksi äänestysluokkaan. Pihkainmäen koululla opettajat järjestivät äänestyksen tuntien aikana.

Kissakuusen koululla äänestys toteutettiin oppilaskunnan toiveesta oikean vaalitilanteen tapaisesti. Äänestys järjestettiin oppilaskunnan ja nuorisopalveluiden yhteistyössä. Äänestys toteutettiin kolmen välitunnin aikana ja oppilaskunnan jäsenillä oli annettu tehtävät, joiden mukaan he opastivat muita oppilaita äänestämään.

Oppilaskunnan vapaaehtoiset jaettiin kahteen ryhmään ja heitä oli aina kolmesta neljään henkeä äänestyspaikalla. Vaalivirkailijoiden tehtävät jaettiin kolmeen osaan. Ensimmäinen tehtävä oli seurata äänestäjien määrää ottamalla oppilaiden luokat ja nimet ylös. Toinen tehtävä oli jakaa äänestyslapput ja ohjeistaa äänestäjiä. Kolmas tehtävä oli valvoa vaaliuurnaa ja -tilaa sekä ottaa äännet vastaan. Lisäksi viimeisen äänestysvälitunnin aikana oppilaskunnan jäsenet kävivät muistuttamassa muille oppilaille äänestämisestä.

5.5 Äänestystulos

Äänet laskettiin ja äänestystulos julkistettiin noin puolitoista viikkoa äänestyksen jälkeen. Äänestyksessä äänet jakautuivat suhteellisen tasaisesti, mutta yksi oli ylitse muiden ja sai reilusti enemmän ääniä kuin muut ideat. Äänestystulos kerrottu kokonaisuudessaan kuvassa 5.

Kuva 5 Äänestystulos ja oppilaille jaettu info mainos voittajasta.

Äänestystulos kerrottiin ensimmäisenä nuorisopäällikölle, jonka kanssa keskusteltiin jatkotoimenpiteistä ja kuinka äänestystulos julkaistaisiin. Nuorisopäällikön kanssa sovittiin, että kahta suosituinta ideaa sekä kuudenneksi tullutta ideaa lähdetään selvittämään. Kuudenneksi tullut idea otettiin mukaan, koska se oli samantapainen toiseksi tulleen idean kanssa.

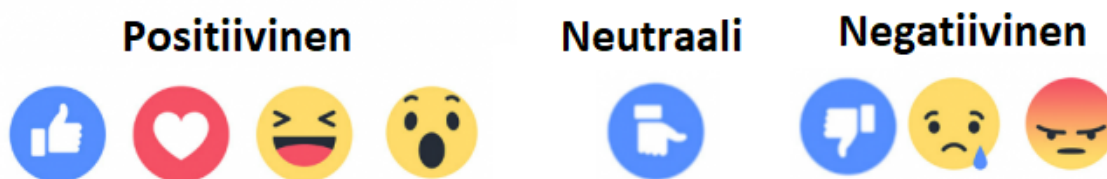
Seuraavaksi äänestystulos julkaistiin jakoprosessi mukana olleille kouluille. Tulos kerrottiin rehtorille sekä mukana olleille opettajille, jotka toimittivat tuloksen oppilaille. Oppilaita infotettiin valmiiksi tehdyllä mainoksella (kuvassa 5), keskusradiokuulutuksella ja Wilma viestillä. Samalla koulujen henkilökunnalta pyydettiin palautetta jakoprosessista.

Taulukko 2 "Saitko äänesi kuuluviin?" tulokset.

Saitko äänesi kuuluviin?									
Luoka	👍 Peukku ylös	👎 Peukku alas	👉 Peukku puolivälillä	❤️ Sydän	😂 Haha	😱 Vau	😞 Itku	😡 Vihainen	Kommentti
Kissakuusi 9	12	5	1						
Kissakuusi 5	12								Mäkin olisi pitänyt voittaa. Toivottavasti toteutuu
Kissakuusi 9	4	2		4					
Kissakuusi 7	2	2	2		4				
Pihkainmäki 5 ja 6	15		7	5	5			2	
Kissakuusi 7	5	1	2	1	1				
Kissakuusi 8	8	1	1		1				
Kissakuusi 8	8	1	1		2				
Yhteensä	66	12	14	10	13	0		2	
Määrä kokonaisuudessaan	117								

Nuorten reaktioiden perusteella voitiin todeta tuntien olleen positiivisia ja suurin osa on pitänyt niistä. Reagointia ei vaadittu jättämään ja ohjeena oli, että jokainen laittaisi yhden reaktion per kysymys. Reaktioiden laittoa ei kuitenkaan valvottu tarkasti, joten osa oppilaista on voinut jättää reagoimasta tai antanut useamman reaktion yhteen kysymykseen. Tästä syystä vastausten määrät vaihtelevat eri kysymysten kohdalla. Reaktiot antavat kuitenkin selvän kuvan nuorten ajatuksia tunnista ja äänensä kuuluviin saamisesta.

Luettaessa palautetaulukkoa voidaan sanoa reaktioiden kuten ”peukku ylös”, ”sydän”, naurava, hämmästynyt hymiöiden olevan positiivisia, kun taas ”peukku alas”, itkevä ja vihainen hymiö ovat negatiivisia. ”Peukku puolivälissä” on neutraali. Kuvassa 6 on havainnollistettu reaktioiden merkitykset.

Kuva 6 Facebook-seinämenetelmän reaktiot

Alueella on äänestys oikeudellisia nuoria 216. Kaikki eivät välttämättä ole jostain syystä osallistuneet ideoititunteihin. Facebook-seinän vastausten perusteella vain 55% nuorista vastasi kyselyihin ja omien havaintojeni perusteella nuoria puuttui tunneilta vain muutamia kappaleita. Tässä prosentissa on kuitenkin otettava huomioon, ettei

kyselyyn ole vastannut näitä nuoria on noin 45. Kuitenkin pää osin toiminnasta annettiin positiivista palautetta. 98 nuorta 120 antoi positiivista palautetta itse ideointitunnista ja negatiivista palautetta annettiin 16 emojin verran. Äänen kuuluviin saamisesta on selvästi enemmän ääniä, jossa niitä annettiin 14 emojin verran 117 annetusta palautteesta. Myös neutraalia ääniä annettiin enemmän mitä ideointitunnista oli annettu. Kuitenkin nuoret antoivat hyvin positiivista palautetta 89 emojin verran.

Kommentti mahdollisuudesta huolimatta niitä tuli vain yksi ja sekin koski itse luokan äänestystulosta. Kuitenkin luokassa tehtyjä havaintoja oli, että nuorempien oli vaikeampi keskittyä toimintaa ja haastavampi keksi toteutettavia ideoita, kun taas yläkoululaiset lämpisivät ideoinnille huomattavasti hitaammin mutta työstivät selvästi parempia ideoita.

6.2 Kehittämispajat

Kehittämispajassa huomattiin kahden ensimmäisen kerran kohdalla ongelma. Koulun jälkeen pidettävät pajat eivät toimineet. Sekä Kissakuusella ja Pihkainmäessä oppilaat eivät tulleet paikalle koulun jälkeen, vaikka kehittämispajaa oli mainostettu. Muutamia oppilaita jututtaessa kävi ilmi, ettei kannata järjestää toimintaa koulunjälkeen, sillä suurin osa on koulukyyditys oppilaita ja he menevät kotiin bussilla, joka lähtee melkein heti koulun jälkeen.

Kehittämispajaa kokeiltiin myös kahdella muulla tavalla. Avointen nuorten iltojen aikana kehittämispajoja järjestettiin kaksi kertaa enemmän väkeä paikalle. Kaikille avoimissa nuorten illoissa nuoret tarvitsivat kuitenkin selkeän motivaation miksi osallistua. Vain harvoilla motivaatioksi riitti se, että he saivat mahdollisuuden vaikuttaa. Nämä nuoret eivät siis tulleet paikalle kehittämispajan takia, vaan olivat nuorisotilan vakituista kävijöitä. Nuoret osallistuivat, kun heille lupasi tikkarin tai muun pienen palkinnon. Motivaatio ei kuitenkaan kestänyt kovinkaan kauan. Nuorisotilan avoimet nuorten illat toimivat kehittämispajan paikkana, mutta pajoja ei kannata järjestää liian usein, sillä jos väki on samaa, lähtevät he huonommin tekemään toimintaa uudestaan.

Hiihtoloman aikana kehittämispaja oli avoimen nuorisotilatoiminnan sisällä, johon oli myös lähetetty kutsu alueen järjestöille ja muille toimijoille. Kutsussa pyydettiin nuoria aktiiveja osallistumaan ideointiin. Pajaan ei kuitenkaan saapunut yhtäkään järjes-

töjen aktiiveja eikä näistä kukaan myöskään vastannut kutsuun. Tarkoituksena oli ottaa järjestöjä huomioon, mutta tällä idealla se ei onnistunut. Myöhemmin huomattiin, että käytössä ollut järjestölista ei ollut ajantasainen ja osa kutsuista ei välttämättä mennyt perille. Järjestöjen saavuttamiseksi olisikin syytä kehittää uutta toimintamallia, jotta vastaavilta tilanteilta vältyttäisiin.

Parhaiten toiminut kehittämispaja oli Kissakuusen koululla järjestetty luokittainen välitunneilla oleva paja. Kehittämispaja oli jaettu kaikille välitunneille pois lukien viimeinen. Välitunnit oli jaettu luokittain niin, että jokaisella välitunnilla oli kahdella luokalla mahdollisuus tulla osallistumaan. Koska yläkoululaisia on kaksi per luokka-aste, jaettiin heidät luokka-asteittain. Alakoulun 5. ja 6. luokkalaiset yhdistettiin yhdeksi ryhmäksi. Kehittämispaja oli toimivin, koska se mahdollisti kaikkien koulun oppilaiden osallistumisen ja siihen ei tarvittu muuta porkkanaa. Toimintaan osallistuvat vain he, joita asia kiinnosti ja he saivat viettää kyseisen välitunnin sisällä. Jokaiselta luokka-asteelta kävi oppilaita osallistumassa ja tekemässä kehittämispajan ideoinnin kartoittamislappua tai kommentoimassa jo muiden tekemiin ideoiden kartoittamislappuja. Välitunneilla käyneet nuoret olivat aktiivisempia ja hiljaisempia nuoria Heitä kiinnosti selvästi heidän omat ideansa ja he pystyivät miettimään ja keskittymään paremmin toimintaa kuin nuorisotilalla oleva porukka. Välitunti on myös paljon lyhyempi aika kuin nuorisotilalla käytetty aika. Todettiin myös, että luokkajaot olivat toimivat sillä, seitsemäsluokkalaiset eivät uskaltaneet tulla paikalle, kun muutama kahdeksaluokkalainen poikkesi pajalla mennessään terveydenhoitajalle. Onkin tärkeää huomioida, että myös hiljaisemmat ja ujommat oppilaat saavat mahdollisuuden osallistua ja vaikuttaa. Sama havainnon tein myös oppilaskunnan kanssa, jossa vanhimmat ja äänekäimmät jyräsivät nuoremmat ja hiljaisemmat oppilaat. On siis tärkeää, että jokainen saa äänensä kuuluviin edes kehittämispajassa, jos he eivät saa sitä kuuluviin luokassa.

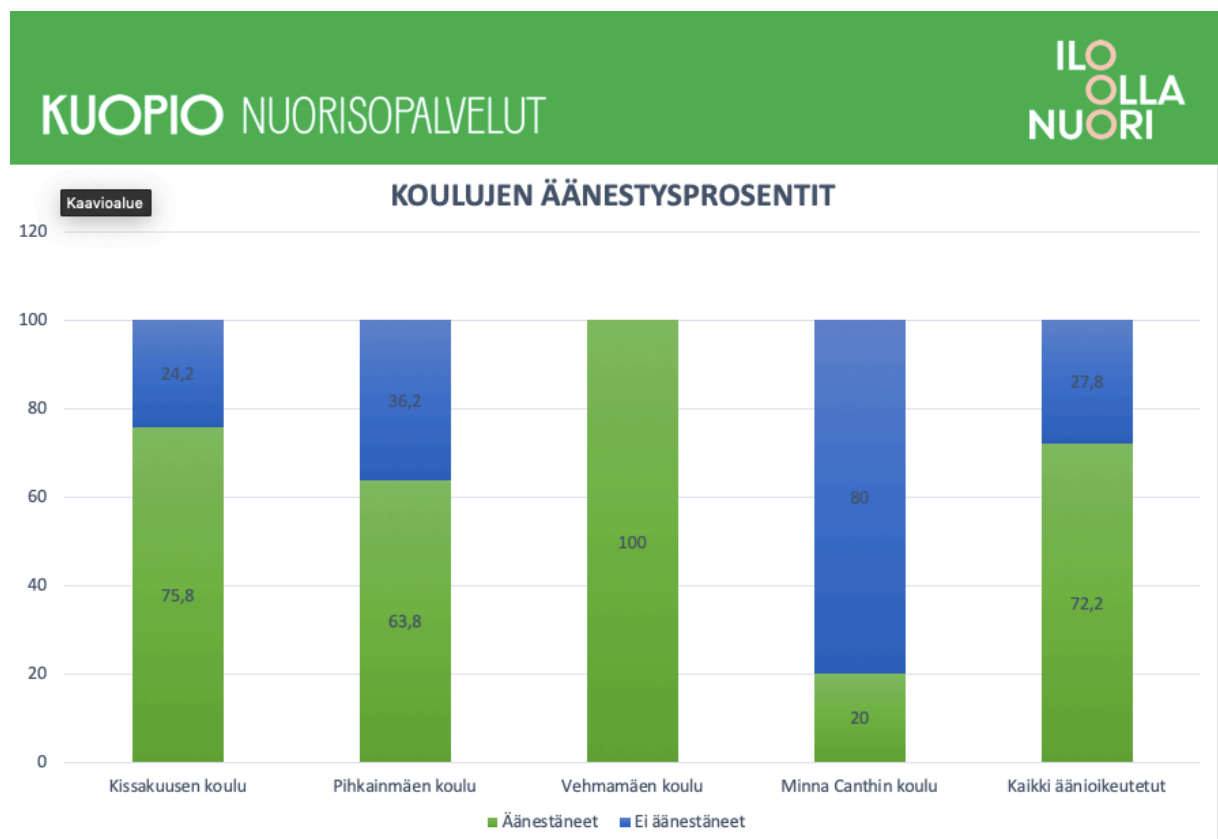
6.3 Mainostaminen ja äänestys

Mainostuksesta muutama opettaja pyysi minulta selkeämpää mainosta, jotta nuoret olisivat paremmin selvillä mitä ideoita voi äänestää. Mainoksia olin tehty kaksi, mutta alkuun laitoin jakoon kouluille vain toisen, sillä toinen koostui useasta sivusta ja yhden sivun mainoksen oletettiin olevan parempi. Molempia mainoksia jaettiin kaikkiin kouluihin ja nettisivuille sekä sosiaaliseen mediaan.

Toinen opettajilta tullut palaute ehdotti, että oppilaskunta olisi voinut olla mukana ääntenlaskussa. Asiaa ei oltu kuitenkaan mietitty etukäteen ja osa äänistä oli toisella koululla, joten ei oppilaskuntaa otettu äänten laskuun mukaan. Kissankuusen koululla olisi oppilaskunnan mukaan ottaminen ollut mahdollista, mutta todettiin, että väärinkäsitysten välttämiseksi heitä ei oteta mukaan.

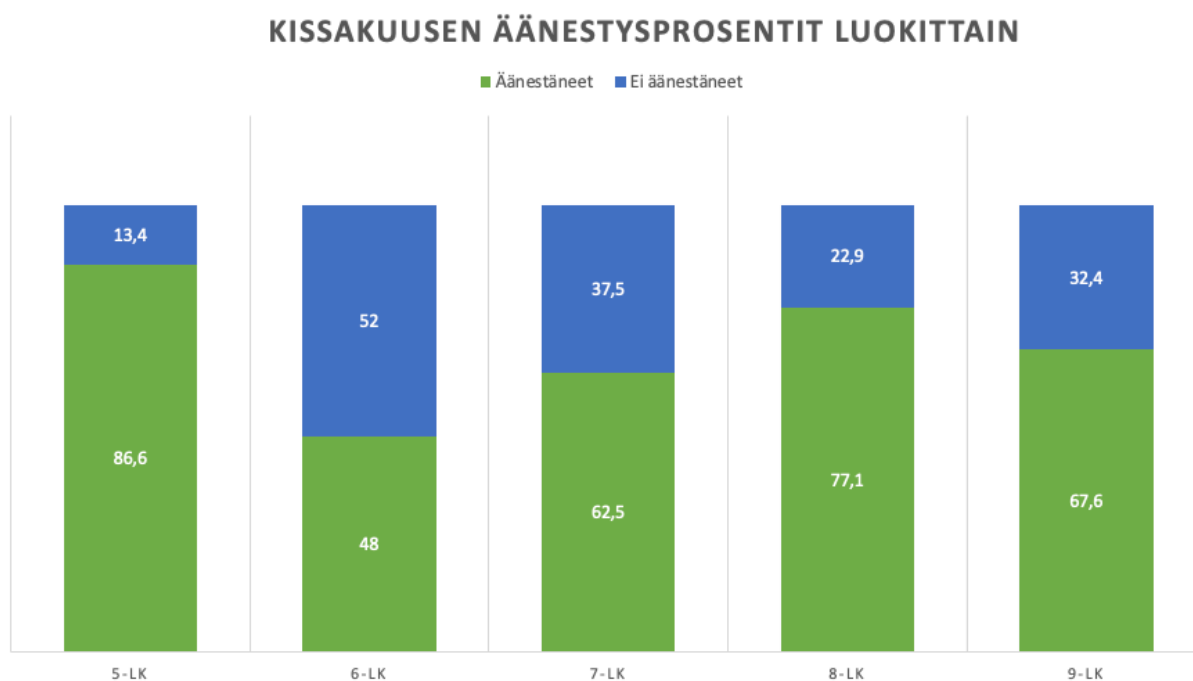
Äänestystulosta laskiessa pyrittiin laskemaan myös tiettyjä tilastoja, kuten esimerkiksi miten moni äänioikeutetuista äänesti ja miten äänestykset jakautuivat kissakuusen koululla. Kokonaisuudessaan Karttulan alueella 5.-9. luokkalaisia äänestyssoikeudellisia nuoria oli 216 ja heistä äänesti kaikkiaan 156 nuorta, joiden antamista äänistä 154 oli äänestys kelpoisia. Kaikkiaan 72,2% alueen nuorista äänesti kouluilla olleilla äänestyksistä. Vain vehmasmäen koululla äänestysprosentti oli 100, mutta myös Kissankuusen koulun äänestysprosentti (75,8%) oli enemmän kuin äänestyksen kokonaiskeskiarvo. Huonoin äänestysprosentti oli Minna Canthin koululla, jossa määrä oli vain 20%. Äänestysprosentit kuvattu myös taulukossa kolme.

Taulukko 3 Koulujen äänestysprosentit.

Koska Kissakuusella äänestys toteutettiin suuremmassa mittakaavassa ja äänestäjiä oli enemmän, voitiin siellä kerätä tietoa eri luokka-asteiden äänestysaktiivisuudesta. Kokonaisuudessa koulussa äänestysprosentti oli 75,8%. Prosentuaalisesti ison äänestysmäärä oli 5. luokkalaisilla, joiden äänestysprosentti oli 86,6. Epäaktiivisimpia äänestäjiä olivat 6. luokkalaiset 48% äänestysprosentilla. Yläkoululaisten välillä oli myös selviä eroja. Yläkoululaisista aktiivisimpiä äänestäjiä olivat 8. luokkalaiset (77,1%), toiseksi aktiivisimpia 9. luokkalaiset (67,6%) ja epäaktiivisimpia olivat 7.luokkalaiset (62,5). Taulukossa neljä on Kissakuusen äänestysprosentit luokittain.

Taulukko 4 Kissakuusen äänestysprosentit luokittain.

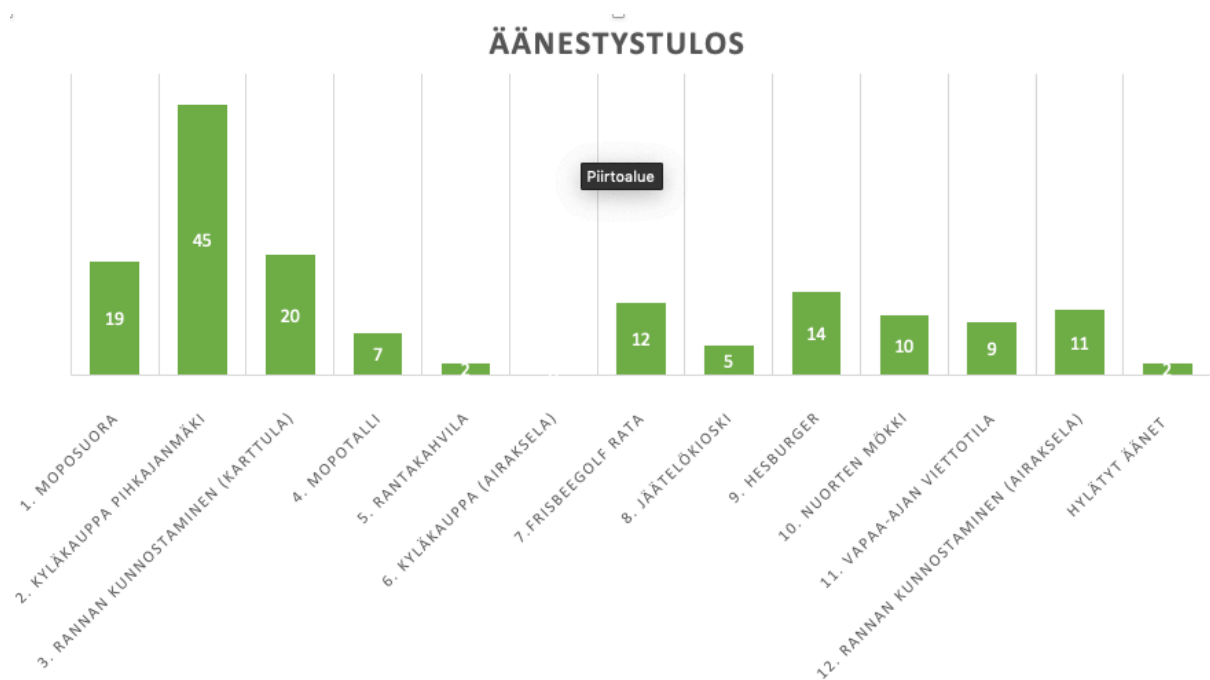

Miksi 6. ja 7. luokkalaisilla oli huonoimmat äänestysprosentit? Eivätkö he halua äänestää ja vaikuttaa vai eikö heistä mikään ollut sopiva vaihtoehto? Näihin kysymyksiin ei saatu vastausta, mutta osa 9. luokkalaisista piti koko prosessia turhana. Heidän mielestään mitään ei kuitenkaan tapahdu ja osa heistä koki, ettei asia koske heitä enää niin paljoa, koska peruskoulu päättyy kesäkuussa heidän osaltaan.

Äänestystulos oli suhteellisen tasainen, vaikka ykkössijan napannut Pihkainmäen kyläkauppa karkasi selvään johtoon. Ensimmäiseksi tullut saikin äänistä melkein kolmanneksen. Äännet jakautuivat niin, että melkein jokainen idea sai vähintään 10 ääntä muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta. Ilman ääniä jäi Airakselan kyläkauppa. Vain

muutamia ääniä saivat rantakahvila sekä jäätelökioski. Toiseksi tuli uimarannan kunnostaminen Karttulassa, mikä sai 20 ääntä ja vain yhden äänen enemmän, kun kolmanneksi tullut moposuora. Iso yllättäjä äänestystuloksessa oli neljänneksi tullut Hesburger. Miksi Hesburger oli niin korkealla, vaikka toteutus on lähes mahdoton ja sillä oli heikoin mainos? Tähän vaikutti juuri 5. luokkalaisten vahva äänestysprosentti. Hesburger oli 5. luokan ehdotus ja nuorempien on vaikeampi hahmottaa idean toteuttamiskelpoisuutta, kun taas vanhempien oppilaiden mielestä idea oli jopa typerä. 5. luokkalaisten olivat jakoprosessissa mukana ensi kertaa, joten voi heillä saattoi olla vaikeuksia hahmottaa mikä idea olisi paras ja helpoin toteuttaa. Tarkemmin äänestystuloksiin voi tutkia taulukossa viisi.

Taulukko 5 Äänestystulokset.

6.4 Vanhemman palaute

Eräältä nuoren vanhemmalta saatiin sähköpostitse kyselyä testamenttilahjoituksesta ja sen jakoprosessista. Hän kyseli kaikenlaista prosessiin liittyen ja toi myöhemmissä viesteissään esiin hyvän huomion, joka oli nuorisopalveluita jäänyt huomaamatta. Vaikka luokkien ohjatut toiminnot pyrittiin toteuttamaan niin, että jokainen pystyisi turvallisesti tuomaan ideansa esille, ilmeni että osa nuorista oli kokenut, että oma ryhmä ei antanut tilaa heidän ideoilleen. Suurimmaksi osaksi luokissa oppilaat muodostivat itse ryhmänsä juuri sen takia, että olisi helpompaa jakaa omat ideat. Palaute

on huomioitu ja siihen etsittiin välittömästi toimivaa ratkaisua. Ensivuotta varten tämä ratkaisu huomioidaan jo suunnitteluvaiheessa.

7 TULOKSET

7.1 Ideointitunti ja kehittämispajat

Ideointitunnista kerättiin palautetta Facebook-seinän avulla. Sen avulla pystymme pääättelemään tyytyväisyyttä toimintaan ja osallisuuden tunteeseen toiminnan aikana. Ideointitunnit koettiin palautteen perusteella positiivisina ja kivoina, kun 98 nuorta 120 nuoresta oli laittanut positiiviseksi luokitellun emojiin kysyttäessä mielipidettä ideointitunnista. Hieman heikomman tuloksen sai kysely siitä, saivatko nuoret äänensä kuuluviin. 89 nuorta 117 vastanneesta vastasi positiivisella emojiolla. Toiminnan kannalta olisi mieluista, että kyseisen kysymyksen vastaukset olisivat kaikki positiivisia, mutta 76% nuorista koki saaneensa äänensä kuuluviin, mikä on kolme neljäsosaa kyselyyn vastanneista. Koska määrät ovat suhteessa kokonaismäärään hieman toivomaani vähäisemmät, on hyvä tavoite seuraavalle vuodelle nostaa positiivisen palautteen määrän olemaan vielä korkeampi, varsinkin äänensä kuuluviin osiossa.

Kehittämispajoissa on selvästi omat haasteensa. Isoimmat haasteet olivat löytää oikea paikka ja aika pajojen toteutukseen. Nuoret asuvat pitkien matkojen päässä kouluilta ja eivätkä jää koulun tai kylälle, jolloin heitä ei saavu pajiin, vaikka heillä olisi kiinnostusta tulla mukaan toimintaan. Toinen haaste oli nuorisotilan nuorten motivointi. Heillä motivaation löytäminen vaatii sekä patistusta, että lahjontaa, mikä ei minusta vastaa täysin sitä vapaaehtoista kiinnostusta, jota toivoin. Kuitenkin myös vahva innostaminen auttoi nuoria miettimään ideoita. Kehittämispajat toimivat parhaiten välitunneilla, joilla kaikki nuoret olivat paikalla vapaaehtoisesti. Välitunnit ovatkin järkevin tapa toteuttaa toimintaa seuraavina vuosina. Seuraaville vuosille kehittämistyötä riittää nuorisotilojen kehittämispajojen järjestämisessä sekä kuinka saadaan paikalle järjestöt, joita ei nyt saatu mukaan toimintaan kutsuista huolimatta.

7.2 Äänestystulos

Tärkein tulos testamenttilahjoituksen jakoprosessissa on nuorten osallistuminen, äänestystuloksen varmistuminen sekä tuloksen raportointi eteenpäin. Tavoitteena oli, että toiminta ja ideat ovat nuorten näköisiä. Tässä onnistuttiin hyvin, sillä jokainen

nuorten idea pyrittiin kuulemaan ja ottamaan huomioon. Nuorilta tuli useita kymmeniä erilaisia ideoita. Näistä ideoista nuoret valitsivat 12 ideaa, joista äänestetään lopullinen voittaja. Nuoret saivat äänensä kuuluviin ja saivat äänestää omasta mielestä parasta ideaa. Nuorille annettiin mahdollisuus vaikuttaa ja heistä suurin osa käytti tämän mahdollisuuden.

Nuorten ideat lähtevät eteenpäin kasvun ja oppimisen lautakuntaan. Nuorisopalvelut on mukana toteutuksessa ja auttaa mahdollisuuksien mukaan toteuttamaan ideoita. Tämän vuoden voittajaidea ja kaksi muuta toteutukseen otettua ideaa ei nuorisopalvelut pysty toteuttamaan yksin, vaan mukaan pitää ottaa muita kaupungin toimijoita.

7.2 Testamenttijakoprosessin malli

Testamenttilahjoituksen jakamisen yhteydessä tein myös mallin (Liite 2), jonka mukaan on helppo tehdä ensi vuoden jakoprosessi. Mallissa on kerrottu toiminnan idea ja runko. Malli mahdollistaa oman luovuuden ja persoonan käyttöä seuraavina vuosina, eikä siihen ole kerätty tämän vuoden toteutusmenetelmiä, vaan vain idea kuinka toimintaa tulisi tehdä. Mallin tarkoitus on olla ohjeistus ja tuki seuraaviin jakoprosesseihin. Malli itsessään on hyvin yksinkertainen ja avaa toiminnan pääpiirteittäin.

Malli on kokonaisuudessaan 18 sivun mittainen PowerPoint esitys. Mallissa on avattu osallistuvan budjetoinnin, osallisuuden sekä nuorten kiinnostusta vaikuttaa itseään koskeviin asioihin, joiden pohjalta testamenttilahjoituksen jakoprosessia on tehty. Lisäksi siihen on kirjattu vuoden 2019 jakoprosessissa tulleet havainnot ja uudet toiminnot, joita on tuotettu tämän opinnäytetyön aikana. Jakoprosessin vaiheet ja toimintaympäristöt ovat myös kirjattu ylös. Lisäksi mallissa on havainnollistettu taulukon avulla toiminnot, kohderyhmät, tekijät ja jakoprosessin aikataulutus. Taulukko täydentää mallissa olevaa kirjallista tietoa ja ohjeistusta.

Isoin haaste seuraavina vuosina tulee kuitenkin olemaan resurssit ja aika, milloin toimintaa tehdään. Karttulassa ei nimittäin ole yhtään vakinaista nuorisotyöntekijää ja nyt kahtena ensimmäisenä vuonna jakoprosessin onkin tehnyt ulkopuolinen henkilö, jolla on ollut resursseja. Toimintaan menee paljon aikaa ja se olisi suotavaa tehdä useamman kuin yhden ihmisen työpanoksella. Kuinka saada useamman kuukauden kes-

toinen prosessi toimimaan ilman resurssia onkin isoin kysymys, kun ensi vuoden jakoprosessia ryhdytään suunnittelemaan. Nuorten ja jakoprosessin kannalta olisi hyvä, jos toimintamalli saataisiin upotettua jotenkin nykyiseen toimintaan ja vuosikelloon.

7.3 InBox idea

Koska toiminta on uutta ja tulee olemaan jatkuvan kehityksen alla, on ollut tärkeää, että ihmiset ovat antaneet palautetta ja siihen pystytään vastaamaan, jotta toimintaa pystytään kehittämään. Nuoren vanhemmalta saatu palaute, josta mainittiin aiemmin kappaleessa 6.4 antoi kohdan, jota kehittää. Siihen onkin suunniteltu ja kirjattu malliin InBox idea, joka toimii ympärivuotisesti.

InBox on ehdotuslaatikko, joka sijoitetaan fyysisesti niin, että jokainen nuori voi antaa sinne ehdotuksia ympärivuoden. InBox sijoitetaan Kissakuusen ja Pihkainmäen kouluihin sekä Karttulan nuorisotilan nettisivuille Po1ntiin. Laatikkoon voi käydä kirjoittamassa ehdotuksensa, kertoen idean mahdollisimman valmiina. Laatikon vieressä on valmis kysyslomake, jonka avulla kerrotaan idean tarkoitus, budjetti ja ehdottajan luokka-aste. Kysyslomake on liitteenä (Liite 10) ja tämä on osa tekemääni mallia, johon InBox kuuluu. Ideat käydään nuorisoneuvoston johdolla läpi kerran kuussa Kissakuusen oppilaskunnassa, jossa on edustajia 5.-9. luokilta. He saavat mahdollisuuden päättää onko idea heti toteutettavissa oleva vai jääkö idea odottamaan seuraavaa äänestystä. Ideoihin määritetään maksimibudjetti, jonka ylittyessä idea jää odottamaan seuraavaa äänestystä. InBoxin tarkoitus on tukea ja mahdollistaa, että myös hiljaiset ja ujut nuoret pääsevät vaikuttamaan. Näin voidaan toteuttaa kesken vuoden pieniä ideoita ja toiveita kuten esimerkiksi partiolippukunnan tarvitseman uuden puolijoukkueen.

8 YHTEENVETO

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli parantaa lasten ja nuorten yleistä hyvinvointia Karttulan alueella testamenttilahjoituksen avulla ja kehittää uutta parempaa osallistuvan budjetoinnin mallia Kuopion kaupungin nuorisopalveluille. Opinnäytetyön käytännön osuuden tarkoituksena oli opettaa nuorille osallisuutta, vaikuttamista ja demokratiaa sekä samalla vahvistaa heidän mahdollisuuksiaan vaikuttaa heitä koskeviin asioihin.

Opinnäytetyön tehtävänä oli toteuttaa testamenttilahjoituksen jakoprosessi, kehittää toimintaa ja tehdä toiminnasta malli, jota voidaan käyttää toiminnassa jatkossakin jakoprosessi ja muualla Kuopion kaupungin nuorisopalveluissa. Malli luotiin samalla toteuttaen vuoden 2019 jakoprosessi. Jakoprosessin toteuttamisen tuloksena saatiin voittajaidea sekä kaksi muuta ideaa, jotka toteutetaan myös saman aikaisesti. Tuloksiin saatiin myös tietoa alueen nuorten äänestysinnostuksesta, heidän mielipiteensä toiminnasta ja tunteista saivatko he vaikuttaa. Malliin luotiin kaksi uutta kokonaisuutta, joita ei viime vuonna ollut mukana toiminnassa. Kehittämispajoja kokeiltiin ensikertaa ja niihin saatiin hyvä pohja tulevaa varten. Inbox idea otetaan käyttöön alueella mahdollisimman pian.

Opinnäytetyö vastaa hyvin asetettuihin tavoitteisiin. Jakoprosessin aikana nuoret pääsivät osallistumaan ja vaikuttamaan toimintaan, kuten kuinka äänestystilanne järjestetään. Jakoprosessista esiin tulleet ideat on viety eteenpäin ja voittajaideoiden toteuttamisen miettiminen on aloitettu. Nuoret ovat päässeet jakoprosessin aikana osalliseksi alueen kehittämiseen ja heidän ääntään on kuultu prosessin aikana.

Osallistuva budjetointi ja Karttulan alue olivat vieraita alueita, kun minulta pyydettiin opinnäytetyötä. Pääsin kuitenkin tutustumaan hyvin edellisen vuoden prosessiin, Karttulan alueeseen ja alueen nuorison ennen virallisen opinnäytetyöni alkua. Tämä helpotti toiminnan aloittamista.

Työtä tein käytännössä yksin, joskin ideointitunneilla ja kehittämispajoissa minulla oli välillä mukana auttamassa opettajia ja nuorisonohjaajia. Kaiken suunnittelun tein yksin saaden hyvin ohjausta ja palautetta opinnäytetyöohjaajaltani Asta Sajaniemeltä.

Yhtenä opinnäytetyön tavoitteena oli luoda osallistuvan budjetoinnin malli, jota käytetään testamenttilahjoituksen jakoprosessissa. Mallin avulla osallistuvaa budjetointia voidaan laajentaa myöhemmin myös muille Kuopion alueille. Tarkoituksena ei ollut luoda valmista ohjeistusta toiminnan toteuttamiseen, vaan osoittaa huomioita, joiden avulla työntekijät voivat jatkossa tehdä ja kehittää toimintaa.

Tilaaajalta saamani palautteessa testamenttilahjoituksen jakoprosessista ja toiminnan kehittämisestä oli hyvää ja opinnäytetyö sekä malli vastaavat tilaajan tarpeita erinomaisesti. Lisäksi Inbox idean mukaan ottaminen on erinomainen lisä jakoprosessiin. (Sajaniemi 2019b.)

Vuoden 2019 testamenttilahjoituksen jakoprosessin ollessa lopussa voin todeta prosessin onnistuneen hyvin ja toiminta on saatu juurtumaan alueella paremmin kuin ensimmäisenä vuotena. Oppilaat ovat tutustuneet prosessiin ja tulevat olemaan vuosi vuodelta paremmin mukana toiminnassa. Uskon, että hyviä uusia ideoita tulee varmasti lisää. Uskon myös, että nuoret oppivat mitkä ideat ovat toteutettavissa ja mitkä eivät. Kokonaisuutena käytännönsuus toteutti hyvin nuorten osallistamista, vaikuttamista ja demokratiakasvatusta. Pelkästään luokkien ideointitunneilla nuoret pääsivät jo osallistumaan ideointiin ja vaikuttamaan luokan yhteiseen päätökseen äänestämällä.

Osallistuva budjetointi on menetelmänä toimiva ja sopii hyvin nuorisopalveluihin, jossa sen avulla voidaan helposti osallistaa nuoria kehittämään toimintaa. Uskon, että testamenttilahjoituksen jakoprosessin jälkeen toimintaa on helpompi kopioida pikkuhiljaa myös muiden alueiden nuorisotoimintaan.

.

LÄHTEET

Buchi, Rolf (2006). Kohti osallistavaa demokratiaa, kansanäänestykset demokratian välineenä. Helsinki: Hakapaino Oy

Dewey, John 1937. On Democracy. Viitattu 1.4.2019 <https://wolfweb.unr.edu/home-page/lafer/dewey%20dewey.htm>

Google maps 2019. Karttulan etäisyydet. Viitattu 20.03.2019. <https://www.google.fi/maps?hl=fi&tab=wl&authuser=0>

Happonen, Mirka 2017. Kuopion kuntaliitokset. Viitattu 20.03.2019. <http://www.nmt.fi/fi/artikkeli/kulttuuri/kuopion-kuntaliitokset>

Ideapakka.fi 2010. Perjantai-idea: Lootuskukka. Viitattu 25.03.2019. <https://ideapakka.fi/blogi/perjantai-idea-lootuskukka/>

Koivisto, Juha, Istola, Anna-Maria & Lyytikäinen, Merja 2018. Osallisuus kuuluu kaikille: Innokylän innovaatiokatsaus. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. Helsinki

Jaakkola, Oona 2019. Kehittämistehtävä: Karttulan testamenttilahjoituksen jakoprosessi 2018, palautteen keruu ja arviointi. Ammattikorkeakoulun kehittämistehtävä.

Jäppinen, Katja 2019. Keskustelu: Karttula ja alueen nuoret. 25.01.2019. Kuopio: Karttulan nuorisotila.

Eskelinen, Teppo & Gretschel, Anu & Kiilakoski, Tomi & Kiili, Johanna & Korpinen, Sini & Lundbom, Pia & Matthies, Aila-Leena & Mäntylä, Niina & Niemi, Reetta & Nilvala, Elina & Ryyänen, Aimo & Tasanko, Pia 2012. Lapset ja nuoret subjektina kunnallisessa päätöksenteossa. Kiilakoski, Tomi & Gretschel, Anu (toim.) Muistiinpanoja Damokratiaoppitunnista, Millainen on lasten ja nuorten kunta 2010-luvulla? Nuorisotutkimusverkosto, Helsinki: Hakapaino, 35-94.

Komi, Tiina 2012. Aarrekartta – Viitoita tie unelmiisi. Viitattu 25.03.2019. <https://anna.fi/hyvinvointi/aarrekartta-viitoita-tie-unelmiisi>

Koskinen, Anu Leena 2019. Ilmastolakko ainakin 27 kunnassa tänään – Lapset saivat opettajan kulkemaan bussilla kouluun: "Jos tulostan paperia, tulee heti sanomista". Viitattu 05.04.2019. <https://yle.fi/uutiset/3-10688030>

Kuopio.fi 2018a. Kuopion kaupungin kasvun ja oppimisen lautakunta 2018. Pöytäkirja 4/2018: Testamenttivarojen käytön suunnitelma/Karttulan nuorisotoiminnan kehittäminen. Viitattu 30.02.2019. <http://publish.kuopio.fi/cgi/DRE-QUEST.PHP?page=meetingitem&id=2018483675-8>

Kuopio.fi 2018b. Kuopion maaseututiedote 2018. Viitattu 05.04.2019. https://www.kuopio.fi/documents/7369547/7934495/Tilastotiedote+x_2018+Kuopion+maaseutualueet.pdf/6c59387d-c7cc-4d54-bof9-fef9c21ea368

Kuopio.fi 2019. Kuopio maaseutu alue Karttula. Viitattu 20.03.2019. <https://www.kuopio.fi/karttula>

Lasten oikeuksien sopimus 1991. https://unicef.studio.crasman.fi/pub/public/pdf/LOS_A5fi.pdf

Nuorisolaki (1285/2016).

- Ojala, Ulla 2019. Nuoret haluavat osallistua isojen yhteiskunnallisten teemojen käsittelyyn. Lasten maailma 03/2019, 10-11.
- Ojasalo, Katri & Moilanen, Teemu & Ritalahti, Jarmo 2015. Kehittämistyön menetelmät, Uudenlaista osaamista liiketoimintaa. 3.-4.painos. Helsinki: Sanoma Pro Oy.
- Osallistuva budjetointi 2019. Osallistuva budjetointi: Asukaslähtöisessä kaupunkisuunnittelussa. Viitattu 25.05.2019. <https://research.uta.fi/omagroup/wp-content/uploads/sites/14/2017/12/OsallistuvaBudjetointi.pdf>
- Pajulammi, Henna 2014. Lapsi, oikeus ja osallisuus. Print Best, Viro
- Peda.net 2019a. Karttula Kissakuusenkoulu. Viitattu 15.03.2019. <https://peda.net/kuopio/p/kissakuusi>
- Peda.net 2019b. Pihkainmäen koulu. Viitattu 15.03.2019. <https://peda.net/kuopio/p/pihkainmaki>
- Pekkarinen, Elina & Myllyniemi, Sami 2019. Vaikutusvaltaa euroopan laidalla, Nuorisobarometri 2018. Printek
- Pihlaja, Ritva 2017. Osallistuva budjetointi kunnissa ja maakunnissa. Suomen Kuntaliitto, Helsinki
- Po1nt.fi, 2019a. Kuopion nuorisopalvelut: Karttulan nuorisotila. Viitattu 30.3.2019. <https://www.po1nt.fi/fi/kunnat/kuopio/nuorisotilat/nuokkari-karttula/>
- Po1nt.fi 2019b. Kuopion nuorisopalvelut: nuorisotilat. Viitattu 30.3.2019. <https://www.po1nt.fi/fi/kunnat/kuopio/nuorisotilat/>
- Po1nt.fi 2019c. Kuopion nuorisopalvelut: yhteystiedot. Viitattu 30.3.2019. <https://www.po1nt.fi/fi/kunnat/kuopio/yhteystiedot/>
- Po1nt.fi 2019d. Testamenttilahjoituksen jakoprosessin äänestystulokset. Viitattu 20.04.2019. <https://www.po1nt.fi/karttulan-testamenttilahjoitus-aanestys-2019/>
- Perustuslaki (731/1999).
- Rinkinen Tea, 2019. Keskustelu: Testamenttilahjoitus 2018. 19.02.2019. Kuopio: Kulttuuri Areena 44.
- RuutiBudjetti: Mikä on RuutiBudjetti. Viitattu 1.5.2019. <http://ruutibudjetti.munstadi.fi/mika-ruutibudjetti/>
- Sajaniemi Asta, 2019a. Keskustelu: Karttula, testamenttilahjoitus vuonna 2018 ja 2019. 03.02.2019. Kuopio: Kuopion nuorisopalvelut.
- Sajaniemi Asta, 2019b. Sähköpostipalaute. 02.05.2019. Kuopio: Kuopion nuorisopalvelut.
- Siltaniemi, Aki & Perälähti, Anne & Eronen, Anne & Londén, Pia & Peltosalmi, Juha 2008. Hyvinvointi ja osallisuus Itä-Suomessa, Kansalaiskyselyn tuloksia. Helsinki: Gummerus.
- Terveystieteiden tutkimuskeskus 2018. Viitattu 1.4.2019 <https://thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/johtamisen tueksi/lasten-ja-nuorten-vaikuttamismahdollisuudet/lainsaadanto>
- Trötschkes, Rita 2015. Visualisoi unelmasi. Viitattu 25.03.2019. <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2015/01/26/visualisoi-unelmasi>

LIITTEET

LIITE 1: pöytäkirjanote 4/2018

Kuopion kaupunki
Kasvun ja oppimisen lautakunta

Pöytäkirja

4/2018

17 (28)

17.04.2018

36 §

§ 36

Asianro 3061/02.07.02/2018

Testamenttivarojen käytön suunnitelma / Karttulan nuorisotoiminnan kehittäminen

Opetusjohtaja Leena Auvinen
Perusopetus ja nuorisopalvelut sekä lukiokoulutus ja toisen asteen yhteistyö

Selostus ja perustelu

Kuopion kaupunki on saanut testamenttilahjoituksen, joka testamentin mukaan on osoitettu käytettäväksi ”Karttulan kunnalle nuorisotyön kehittämiseksi”. Käytettävissä olevia varoja on 94 607,40 €.

Testamenttilahjoituksen käyttötarkoituksesta on pesänselvityksen jälkeen käynnistetty valmistelu kaupungin perusopetus- ja nuorisopalveluissa. Valmistelun johtajatuksena on kaupungin strategian mukaisesti kaupunkilaisien osallisuus, ja ennen kaikkea nuorten osallisuus ja vaikuttaminen päätöksentekoon. Valmistelun lähtökohtaa tukee myös se, että lapset ja nuoret ovat oman elämämpiirinsä parhaita asiantuntijoita. Valmistelua on alustavasti tehty mm. Kissanpuolen koulun oppilaskunnan kanssa.

”Osallisuus koskee tapaa, jolla lapset/nuoret tulevat nähdyiksi ja kohdatuiksi joka päivä. Näin ollen osallisuus ei rajoitu vain johonkin yksittäiseen toimintoon. Osallisuuden edistäminen sen sijaan edellyttää, että lapsi/nuori nähdään toimijana, jolla on oikeus olla yhteisönsä arvostettu jäsen, jonka toimijuutta tuetaan systemaattisesti sekä jatkuvasti.” (Kiilakoski 2017).

Osallistavan toimintatavan ja budjetoinnin myötä Karttulan nuorisotyön kehittämiseen myönnettyjen testamenttivarojen käytöstä ovat päättämässä karttulalaiset nuoret.

Kevätlukukaudella Karttulan alueen kouluissa luokittain (5. – 9. lk) ja Karttulan nuokkarilla valmistellaan yksi esitys luokkaa/ryhmää kohti. Ideat tuotetaan ”Tulevaisuuden verstaas” – työpajamenetelmällä. Näistä ehdotuksista kaikki 5.- 9. luokkalaiset äänestävät kunakin vuonna toteutettavan esityksen. Eniten ääniä saanut ehdotus valitaan toteutettavaksi ja se siirtyy heti valmisteluun ja toteutukseen. Osallistava toimitamalli ja nuorten esitykset tuodaan vuosittain Karttulan pitäjäraadille tiedoksi. Toteutuksiin käytetään myönnettyä testamenttilahjoitusta nuorisopäällikön päätöksellä.

Seuraavien kolmen/viiden vuoden ajan mallia arvioidaan ja kehitetään. Mallia tullaan hyödyntämään jatkossa myös muiden alueiden nuorisotalojen toiminnan suunnittelussa. Valmistelu ja toimintamalli tukevat nuorten osallisuutta, toimijuutta ja karttulalaisuutta.

Vaikutusten arviointi

-

Kuopion kaupunki
Kasvun ja oppimisen lautakunta

Pöytäkirja

4/2018

18 (28)

17.04.2018

36 §

- Esitys** Esitän, että kasvun ja oppimisen lautakunta merkitsee testamenttilahjoituksen käytön suunnitelman tiedoksi.
- Viiteaineisto** 1 3061/2018 Karttulan perintö ohjeistus
- Valmistelija
Jari Väänänen puh. +358 44 718 2661
Asta Sajaniemi puh. +358 44 718 2009
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi
- Päätösehdotus** Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Vähäkangas
- Kasvun ja oppimisen lautakunta päättää hyväksyä opetusjohtajan esityksen.
- Päätös** Valmistelija muutti esitystään siten, että kasvun ja oppimisen lautakunta hyväksyy testamenttilahjoituksen käytön suunnitelman.
- Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Vähäkangas esitti, että lautakunta hyväksyy valmistelijan muutetun esityksen.
- Kasvun ja oppimisen lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.
- Petri Kaunisto poistui klo 18.14 tämän pykälän käsittelyn jälkeen.

LIITE 2: Karttulan testamenttilahjoitus jakoprosessi malli

KARTTULAN Testamenttilahjoitus jakoprosessi Malli

Oona Jaakkola

KUOPIO NUORISOPALVELUT

KUOPIO NUORISOPALVELUT

ILO
OLLA
NUORI

Testamenttilahjoitus

- Osoitettu: "Karttulan kunnalle nuorisotyön kehittämiseksi".
- Jakoprosessi aloitettu 2018 keväällä.
- Tarkoitus jatkaa 3-5 kunnes rahat on käytetty.
- Mallia kehitetään vuosittain.
- Testamenttilahjoitus summa: 94 607,40 €.
- Jakoprosessissa tarkoitus osallistaa nuoria ja kuulla heidän ideoita, tarpeita ja toiveita.
 - Karttulan alueen nuoret.
 - Kohdennettu 5-9 luokkalaisille.

Teoriapohjaa

- Nuoria kiinnostaa nykyään enemmän politiikka ja vaikuttaminen. Kiinnostus on kasvanut viimeiset 10 vuotta.
- Tämä on hyvä ottaa huomioon ja nuorisotyössä voidaan nuorille antaa hyvät mahdollisuudet oppia vaikuttamaan ja olla osa aktiivista yhteiskuntaa.
 - Perustuslaissa on mainittuna lapset ja osallisuus: ”Lapsia on kohdeltava tasa-arvoisesti yksilöinä, ja heidän tulee saada vaikuttaa itseään koskeviin asioihin kehitystään vastaavasti.”
 - Nuorisolaki taas ohjeistaa järjestämään mahdollisuuden osallistua ja kuunnella nuoria heitä koskevissa asioissa.

Teoriapohjaa

- Osallisuus ja osallistuminen ovat tärkeitä etenkin nuorille. Osallistuminen luo tärkeyden tunteen osallistujalle.
 - Osallisuus on yksilöllistä ja jokainen voi kokea osallisuuden eri tavalla, eikä se tällä tavoin ole subjektinen kokemus. Vaikka resurssit ovat kaikille samat, ovat ihmisten inhimilliset tarpeet yksilöllisiä, jolloin osallisuus ei voi olla kaikille samanlaista .
 - Testamenttilahjoituksen jakoprosessissa on siis hyvä huomioida osallisuus ja osallistuminen ja mahdollistaa se että jokainen nuori voi osallistua jakoprosessiin.

Teoriapohjaa

- Testamenttilahjoituksen jakoprosessia toteutetaan Osallistuvan budjetoinnin periaatteella.
 - Osallistuva budjetointi on ihmisläheistä ja sisältää kohderyhmän suoraa osallistumista, jossa kaupungin virkamiehet ja asiantuntijat tukevat toimintaa. Lopulliset päätökset tekevät kaikki äänestämällä. (Osallistuva budjetointi, 2.)
 - Osallistuvaa budjetointia on useissa paikoissa ja niissä tarkoituksena on ollut osallistaa ihmisiä elinympäristönsä parantamiseen tai saada paikallisten mielipiteet ja tarpeet selville. (Osallistuva budjetointi).
 - Osallistuva budjetointi on itseasiassa enemmän toimintatapa kuin menetelmä. Siihen ei ole yhtä oikeaa tapaa toteuttaa vaan sitä voidaan tehdä monilla eri tavoilla. Sitä voidaan käyttää erilaisten tarpeiden ja ongelmien ratkaisuun tai sen avulla voidaan suunnitella investointeja ja palveluita. (Pihlaja, 2017. 4)

Teoriapohjaa

- Osallistavasta budjetoinista voi lukea lisää:
 - Helsingin RuutiBudjetista <http://ruutibudjetti.munstadi.fi/mika-ruutibudjetti/>
 - Osallistuva budjetointi <https://research.uta.fi/omagroup/wp-content/uploads/sites/14/2017/12/OsallistuvaBudjetointi.pdf>
 - Osallistuva budjetointi kunnissa ja maakunnissa http://shop.kuntaliitto.fi/product_details.php?p=3356

Luokkien ideointi tunnit

- Ideat kerätään 5-9 luokilta.
- 1 idea per luokka.
- Aikaisemmat tavat kerätä ideoita ovat olleet: tulevaisuudenverstaas ja aarrekartta.
 - Ideoita mietitty molemmissa ryhmissä.
 - Ryhmät valinneet ja miettineet muutaman omista ideoistaan parhaat ja kertovat ne muille luokkalaisille.
 - Lopuksi jokainen saanut äänestää 2 ryhmien ideaa joka on mielestään paras.
 - Eniten ääniä saanut idea on luokan idea.
- 45minuuttia aikaa on vähäistä. Suositeltavaa on järjestää aikaa 60minuuttia per luokka.
- Huom. Tärkeää on että nuoret pääsevät vielä jatko miettimään omia ideoitaan jo luokassa jotta ne on helpompia esitellä muille.

Kehittämispajat

- Luokkien kiertelyn ja ideoiden keräämisen jälkeen nuoria pitäisi saada osallistettua kehittämään ideoita lisää.
- Koulujen ollessa kaukana kotoa on monet kuljetusoppilaita joten kehittämispajat eivät toimi koulun jälkeen.
- Välituntitoimintana toimii jonkin verran, mutta yksi välitunti tai edes päivä ei riitä.
- Nuorisotilan toimintaan voi ottaa osaksi muutaman kerran.
- Valmiiksi mietityt kysymykset mihin nuorten tulee vastat jotta saadaan tarpeeksi tietoa ideoihin ja mietittyä nuorien kanssa kuinka ideat voidaan toteuttaa.

Mainostaminen

- Ideoiden ollessa valmiit niitä tulee mainostaa ja tiedottaa nuorille milloin äänestys on mahdollista.
- Selvät hyvät mainokset jotka kertovat nuorille mahdollisimman paljon ideasta, jotta nuoret ovat peremmin tietoisia vaihtoehtoista.
- Mainokset esillä viikon tai kaksi ennen äänestystä.
- Mainostus tehdään:
 - Kouluilla ja alueen nuorisotilalla ilmoitustauluilla.
 - Po1ntin netti sivuilla.
 - Sosiaalisessa mediassa.
 - Koulujen Wilman kautta tieto myös vanhemmille.

Äänestyksen julkistaminen

- Äänet laskettua keskustelu nuorisopäällikön ja nuorisotyönsuunnittelijan äänestystuloksista.
 - Mikä voitti ja miten äänet jakautuivat.
 - Mietintää mitä voidaan toteuttaa.
 - Vain ensimmäinen, tai onko mahdollista edes toteuttaa.
 - Voiko toteuttaa myös muita, kuten esimerkiksi toiseksi tulleen myös.
 - Miten lähdetään toteuttamaan?
 - Selvitys.
 - Ja kuka voi toteuttaa.
- Tiedotus äänestystuloksista ja siitä mitkä ideat toteutetaan.
 - Kouluilla ja alueen nuorisotilalla ilmoitustauluilla.
 - Po1ntin netti sivuilla.
 - Sosiaalisessa mediassa.
 - Koulujen Wilman kautta tieto myös vanhemmille.

Koulut

- Työtä tehdään paljon yhteistyössä koulujen kanssa.
 - Mukana vuonna 2019 ollut mukana Kissakuusen ja Pihkainmäen koulut. Lisäksi mukana on ollut myös Vehmasmäen ja Minna Canthin koulut jossa on molemmissa on noin 10 Airakselan alueen oppilasta.
- Koulujen kannalta selvät aikataulutukset miten tapahtuu ja heille tiedot mahdollisimman ajoissa aikatauluehdotukset jotta voivat varautua järjestämään lukkareihin aikaa. (lomat, kokeet, retket ja Tet-viikot vaikuttavat aikataulutukseen)

InBox – Vuoden ympäri ehdotettavia ideoita

- Sekä pihkainmäkeen että Kissakuuseen sijoitetaan postilaatitot joihin voi ympäri vuoden laittaa ehdotuksia kuinka rahaa voi käyttää.
- Postilaatitot tarkistetaan kerran kuussa ja ideat tuodaan Nuorisoraadille joka koostuu Kissakuusen oppilaskunnan jäsenistä (5-9lk.).
 - He lukevat ehdotukset ja päättävät onko idea heti toteutettava vai meneekö idea seuraavan vuoden äänestykseen.
 - Ideat jotka ovat heistä toteutettavia viedään nuorisopäällikölle joka laittaa oman harkinnan mukanaan toiminnan eteenpäin.

Aikataulutus

- Kokonaisuudessaan aikaa vievä työ ja jos tekee itsekseen kaikki luokat ja kehittämispajat ja tekee vielä äänestyksen lapuilla.
 - Aikaa kannattaa melkein varata toimintaan 2-3kk.
- Aikalailta työssä menee 1-1,5kk.
- Ideoiden julkistamisen ja äänestyksen välillä on hyvä olla viikko tai kaksi.
- Seuraavilla neljällä sivulla on taulokkona jakoprosessin erivaiheet ja niiden aikataulutus, tekijät, kohderyhmä ajankohta johon vaihe kannattaisi sijoittaa.

OSALISTUVAT KEHITTÄMINEN

KARTTULAN TESTAMENTTILAHJOITUKSEN JAKOPROSESSI

MITÄ	KOHDERYHMÄ	MENETELMÄ JA TOTEUTUSTAPA	TARVITTAVA AIKA	VASTUU	AIKATAULU
Suunnittele ideointitunti, kehittämispaja ja aikataulutus (miten koulujen aikataulutus ja mitkä koulut)		Itsekseni miettien ja keskustellen työntekijöiden kanssa. tutki edellisen vuoden prosessia, palautetta ja paljonko on varjoja jäljellä.		Alueen nuorisonohjaaja	Marras-, joulukuun aikana.
Info ja aikataulutus (kysele kouluilta sopiiko ajat)	Koulut: rehtori ja opettajat. (rehtori vastuussa, mutta joku opettaja voidaan koululta nimetä vastuuhenkilöksi. Muille opettajille tiedoksi, jotta ovat perillä asiasta).	Kirjallinen info, joka lähetetään ainakin sähköisesti.	Kirjoittaminen: 2h vastauksiensaanti 2 viikkoa	Alueen nuorisonohjaaja	Tammikuu (heti lomien loputtua).
Muistutusviesti, jos ei ole tullut vastauksia	Koulut: Rehtori	Sähköpostiviesti.	Kirjoittaminen 1h vastauksiin 1 viikko	Alueen nuorisonohjaaja	Tammikuu (1-2 viikon jälkeen edellisestä viestistä).
Ideointitunnin testaus (testaa uusi ideointitunti ja pyydä palaute) testaa tarpeen vaatiessa uudestaan	Oppilaskunta	Koko ideointitunnin kokeilu kyseisen vuoden menetelmällä.	1-2 päivää	Alueen nuorisonohjaaja	Tamm- helmikuun vaihteessa.
Info kotiin ideointitunneista ja kehittämispajoista.	Vanhemmat	Kirjoita viesti vanhemmille Wilman kautta.	2h kirjoittamiseen ja lähettämiseen	Alueen nuorisonohjaaja	Tammikuussa, ennen tuntien alkamista.

KUOPIO NUORISOPALVELUT

ILO
OLLA
NUORI

Ideointitunnit (Kissakuusi, Pihkainmäki, Airaksela)	Koululaiset 5. - 9.lk	Ideointitunnin menetelmä. (huomioi kauanko tuntiin menee per luokka).	1-1,5h per luokka. kokonaisuuteen 1-2 viikkoa	Ideointitunnista vastaava nuorisohjaaja	Helmi- maaliskuun loppu.
Kehittämisyöpajat (välitunnit)	Koululaiset 5-9.lk	Kehittämispajan toteuttaminen kyseisen vuoden menetelmällä (montako pajaa tarvitaan? Eri kouluille pajoja).	4-8 välituntia (15min)	Kehittämispajasta vastaava nuorisohjaaja	Helmi- maaliskuun välissä (voi pitää ideointituntien aikana myös).
Kehittämisyöpajat ja ideointia nuorisotiloilla (nuorisotilat)	Nuorisotilan kävijät ja alueen järjestöt (tähän tilaisuuteen kannattaa kutsua järjestöjä mukaan).	Nuorisotilalla voi hyvin tehdä ideointitunnin idealla lisää ideoita nuorten ja järjestöjen kanssa sekä kehittää ideoita kehittämispaja idealla. (ajatuksena että osa nuorista on ehkä ollut mukana ideoimassa tunneilla ja osa ei ole, jolloin hekin pääsevät mukaan toimintaan).	1-2h per paja. Jos alueella useampia nuorisotiloja, pidetään pajoja niissä kaikissa. Tarpeen vaatiessa voi pitää useamman kuin yhden.	Kehittämispajasta vastaava nuorisohjaaja ja tilojen nuorisohjaajat.	Maaliskuussa mahdollisimman nopeasti ideointituntien jälkeen. (voidaan pitää myös samoihin aikoihin ideointituntien kanssa ja välitunneilla pidettävien kehittämispajojen kanssa).
Äänestystavan miettiminen		Kuinka äänestys toteutetaan? Netisä PoIntin avulla vai kouluilla paperiäänestyksenä? Kuka äänestykset järjestää? Koulujen opettajat, nuorisohjaajat. Jos opettajat järjestävät tai netisä on ohjeet, kuinka äänestys tapahtuu.	2h	Äänestyksestä vastaava nuorisohjaaja	Toiminnan voi miettiä maaliskuussa kehittämispajojen aikaan.

KUOPIO NUORISOPALVELUT

ILO
OLLA
NUORI

Ideoiden mainostaminen ja äänestysohjeistus. (PoInt.fi ja paperimainokset) Huom! mainoksissa on oltava hyvin tietoa ideasta, jotta nuoret voivat tutustua niihin	Koululaiset 5-9lk. Vanhemmat nuorisotilan kävijät ja opettajat.	Ideat ja äänestysajankohdat ja -ohjeet julkaistaan poInt.fi sivuilla ja tehdään lisäksi mainoksia koulujen ja nuorisotilojen ilmoitustauluille. Myös kotiin voi laittaa viestiä ja linkin PoIntin sivuista.	2-4h riippuen ideoiden määrästä. 1.1,5 viikkoa aikaa tutustua ideoihin ennen äänestystä.	Äänestyksestä vastaava nuorisohjaaja	Maaliskuussa heti kehittämispajojen jälkeen.
Äänestäminen	Koululaiset 5-9lk. Kaikki alueen 5-9lk saavat äänestää, joten koskee alueen kouluja, joissa kyseisen luokka-asteiden oppilaita on.	Käytä ennalta mietittyä äänestys tapaa. Ei tarvitse olla kaikissa sama vaan jokaisen koulun mahdollisuuksien mukaan.	1-2 Päivä, jonka aikana kaikki äänestävät.	Äänestyksestä vastaava nuorisohjaaja ja mahdolliset muut henkilöt, jotka on etukäteen sovittu	Huhtikuun alussa
Äänestystuloksen julkistaminen ja toteuttamisen aloittaminen	Tieto Alueen ihmisille, koululaiset, opettajat, vanhemmat ja pitäjäraadit yms. Tieto Nuorisopäällikölle ja nuorisotyösuunnittelijalle. Ja eteenpäin kasvu ja oppimisenlautakunnalle.	Keskustelua tuloksista nuorisopäällikön ja suunnittelijan kanssa toteutusmahdollisuuksista. Toteutetaanko voittaja? Onko mahdollista toteuttaa? Vai toteutetaanko 1-2 tai 1-3 ehdotukset. Luo tiedote äänestystuloksista ja siitä mitä lähdetään toteuttamaan ja miksi.	3h keskustelu ja tiedotteen teko. Tiedote ilmoitustauluille, PoIntin sivuille ja Wilmaan.	Äänestyksestä vastaava nuorisohjaaja yhdessä nuorisopäällikön ja nuorisotyösuunnittelijan kanssa. -> päällikkö ja suunnittelija vievät tiedot lautakuntaa ja varmistavat	Mahdollisimman pian äänestyksen jälkeen. Mieluusti samalla viikolla tai seuraavalla.

KUOPIO NUORISOPALVELUT

		perustelkaa miksi useampi, jos valitaan useampi. Infotkaa, että toiminta lähtee eteenpäin tai että toteutusmahdollisuuksia selvitetään.		toteutusmahdollisuudet.	
Mallin arvioiminen	Oppilaskunnat ja mukana opettajat	Palautteen kerääminen mallista. Miten kerätä palaute?	2-4h	Toiminnasta vastannut nuorisohajaaja (voi toimia yhdessä opettajan kanssa)	Toukokuussa tai elokuussa mahdollisuuksien mukaan
Mallin kehittäminen	Nuorisopalvelut,	Tutustutaan palautteeseen ja mietitään sen ja omien havaintojen perusteella, kuinka voidaan muuttaa toimintaa tarpeen mukaan. Mikä onnistunut? Mikä ei?		Nuorisopalvelut	Palautteen jälkeen

LIITE 3: Karttulan Testamenttilahjoituksen Ideointitunnin runko

Kesto: 45-60min

Aloitus: 5-10min

Kuka minä olen ja miksi olen paikalla.

Karttulan testamenttiraha ja idea mitä ollaan tekemässä

Lämmittely: 10min

Ryhmiin jako 3 hengenryhmät (jos voi niin oma valintaiset ryhmät)

Pizzan ideointi. (pyritään virittäytymään tunnelmaan kohti ideointia ja päästetään aivot ideoimaan jotain uutta.) ideoidaan 5 erilaista uutta pizzaa, rytistetään lappu ja heitetään menemään. toistetaan uudestaan. Kolmannella kerralla kirjoitetaan vain yksi pizza ja se kerrotaan mulle luokalle.

Ideointi:10min

Jatketaan samoissa ryhmissä missä tehtiin lämmittely.

Aarrekartta. toteutus vapaa. saavat piirtää, kirjottaa tai dokumentoida muulla tavalla ideat. Aiheena ja ainoa viite kehyksenä on ”Unelmien Karttula”

Jatkoideointi: 10 min

ryhmät valitsevat 2-3 ideaa, joita haluavat miettiä tarkemmin. He ideoivat ja miettivät mitä tarvitaan idean toteuttamiseen ja valmistautuvat esittelemään muulle luokalle ideansa.

Ideoiden esittely ja äänestys: 10min

Ryhmät esittelevät 2-3 ideaansa. esittelyn jälkeen he valitsevat sen mikä on heistä paras idea, joka menee luokan äänestykseen. jokaiselle oppilaalle annetaan 2 äänestyslappua, jotka he saavat käydä laittamassa haluamansa idean viereen seinälle, kun kaikki ideat on esitelty. Äänestyksen voittaja on idea, jolla on eniten ääniä.

Kiitos ja palaute: 5min

Palaute kerätään Facebook seinä ideaa käyttäen ja nuoret saavat vasta kahteen väittämään Fb reaktioilla. Kysymyksiä oli ”mielipiteeni ideointi tunnista” ja ”sainko ääneni kuuluviin”. Tämän jälkeen kiitos ja pieni info mitä seuraavaksi jakoprosessissa tapahtuu.

LIITE 4: Karttulan testamenttilahjoitusideat

Karttulan Oppilaskunnan ideat 18.2

1. Asfalttisuora/ nuorille paikka mopoilla 11 ääntä
2. Ranta (hiekkarata, kivet pois, hyppytorni, laituri) 9 ääntä
3. Isompi kauppa 0 ääntä
4. Nuorisolle paikka
5. Mopohalli
6. Piirustuskerho
7. Kahvila
8. Oleilu paikka
9. Vaatekauppa
10. Kauppakeskus

14. Posti
15. Elokvateatteri
16. Keilahalli
17. Skeittiparkki
18. Bombersuora
19. Autorata metsään
20. Hotelli
21. Suklaaputous
22. Koirapuisto
23. Ilmapalloja
24. Ilmaistaruokaa
25. Poroja
26. Dinosauruksia
27. Susia
28. Vanhainkoteja

Kissakuusen 6 luokka

1. Rantakahvila 26ääntä
2. Munatuoli 16 ääntä
3. Motonet 11 ääntä
4. Nuorisotila 8 ääntä
5. Puisto 3 ääntä
6. Isompi nuorisotila 0 ääntä
7. Hyppytorni
8. Ruokapaikkoja (mäkkäri, hese, subway, yms)
9. Kaupat (vaatekauppoja, ostoskeskusta ja isompia ruokakauppoja)
10. Laavulle kirvesketjulla kiinni
11. Eläintarha
12. Tori
13. Kahvila

Kissakuusen 9K luokka

1. Vapaa-ajan viettopaikka 46ääntä
2. Puisto 3 ääntä
3. Monitoimitalo 2 ääntä
4. Kasveja tien varsille 1ääntä
5. Asfalttisuora 0 ääntä
6. Kioski
7. Kauppakeskus
8. Hiekkaranta/ uimaranta
9. Paremmat asfaltit Syvänniemelle tai Pihkaimäkeen
10. Jalkapallokenttä
11. Hiekkateitä
12. Aurinkopaneeleja ja tyylimyllyjä
13. Luontoystävällisiä asioita

14. Ravintola
15. Keilaamo
16. Vankila
17. Mäkkäri
18. Keilahalli
19. Motonet
20. Grilli
21. ABC

Kissakuusen 5 luokka

1. Hesburger 7 ääntä
2. McDonalds 6 ääntä
3. Matkus 5 ääntä
4. Puisto 4 ääntä
5. Pelikauppa 2 ääntä
6. Skeittiparkki
7. Piirustuskerho
8. Uimahalli
9. Huippu Center
10. Kunnollinen ampumarata
11. Scootti puisto
12. Elokvateatteri
13. Linna
14. Huvipuisto
15. Rallirata
16. Lisää kauppaja
17. Jokaiseen pihaan uima-allas
18. Joulupukki
19. Laskettelukeskus
20. Ikea
21. Starbucks
22. Burgerking

23. Keilahalli
24. 1,5KM keulasuora
25. Pizzeria
26. Karkkikauppa
27. Lidl
28. Koiria joka paikkaan
29. ABC
30. Apteekki?
31. Uimaranta
32. Leikkipuisto
33. Voimistelukerho
34. Superpark

Kissakuusen 9S luokka

1. Nuorten mökki 15 ääntä
2. Lohien istutus 9 ääntä
3. Nuoriso alue 4 ääntä
4. Luistin koppi 0 ääntä
5. Grilli Karttulaan
6. Laskettelu retki Ylläkselle
7. Syvänniemelle suljettu alue moottoriurheilua varten
8. Lanit koululle
9. Nuoriso toimintaa
10. Asfaltti suora
11. Mopokatos
12. Ilmaisia kauppaja ja ravintoloita
13. Ravintola
14. Pikaruokala
15. Joku Super juna
16. Ranta
17. Hyvä ulkojää ja koppi

18. Hesburger
19. Subway
20. Smarket
21. McDonnal's

Kissakuusen 7J luokka

1. Pihkainmäkeen kyläkauppa 12 ääntä
2. Iso liikuntasali 8 ääntä
3. Puisto 4 ääntä
4. Oleskelu paikka (Karttula)
5. Elokuva teatteri (Karttula)
6. McDonald's (Karttula)
7. Kunnollinen uimaranta (Karttula)
8. Kauppakeskus (Syvänniemi)
9. Koirapuisto (Syvänniemi))
10. Uimaranta (Syvänniemi))
11. Monitoimitalo (Pihkainmäki)
12. Uimaranta (Pihkainmäki)
13. Kylpylähotelli (Pihkainmäki)
14. Kahvila (Pihkainmäki)
15. Trampoliini parkki (Pihkainmäki)
16. Huvipuisto (Syvänniemi))
17. K-marketti (Syvänniemi))
18. Iso-liikuntasali harrastetoiminnalle (Syvänniemi))
19. uimahalli (Syvänniemi))
20. Kauppakeskus (Karttula)
21. Luistelukoppi
22. Lanit (Pihkainmäki)

23. Mopo center
24. moposuora
25. Syvänniemelle nuorisotila
26. Koulupäivänä laskettelu reissu
27. Nykyisten seiskojen luokkaretkien kustannus
28. Jäähalli
29. Musiikki studio (Pihkainmäki)

Pihkainmäen 5 ja 6 lk

1. Pihkapuoti 50 ääntä
2. Jäätelökioski 16 ääntä
3. Airtrack 5 ääntä
4. Mopo/pyöröilyrata 4 ääntä
5. Kuntosali 4 ääntä
6. Puisto 0 ääntä
7. Kesä kahvio
8. Keilahalli (Karttulaan)
9. Elokuvateatteri
10. Yksisarviskauppa
11. Matkus
12. Kuopio halli
13. Kylpylä
14. Trampoliini puisto
15. Make-up kauppa
16. Ulkoallas (maauimala?)
17. Pölkupyörä reittejä metsään (Pihkainmäki)
18. Koululle ikkunan eteen penkkejä
19. Peilisali
20. Puisto pihkainmäkeen
21. Kirjasto

22. Kiipeilypuisto
23. Lentopallokerho
24. Laite, joka hiljentää kaikki
25. Palloilukerho
26. Harrastuskeskus
27. Lisää kiikkuja
28. Lisää asfalttia
29. Kahvila
30. Koululle lisää maaleja (en tiiä puhutaanko maaleista väreinä vai maalina jossain pelissä)
31. Paremmat koneet ja nettiyhteys
32. Koululle kahvila
33. Parempaa kouluruokaa
34. Lanit
35. Limukone koululle
36. Kirjasto/taidekuja/esiintymislava
37. Laavuja metsää lisää
38. Hyppytorni syväniemen rannalle

Kissakuusen 7H 1.3. klo 9-10

1. Moposuora 12 ääntä
2. Frisbeegolfrata 4 ääntä
3. Karttula Syväniemi välille kävelytie 4 ääntä
4. Puisto 2 ääntä
5. Traktoriparkki koulunviereen
6. Koulun pihan aidat pois, jotta voi pelata pallopelejä kiikuissa
7. Frisbeegolfrata koulun lähelle (Karttula ja Syväniemi)

8. enemmän tilaa nuorisotilalle
9. Enemmän liikunta kerhoja
10. Kauppa-auto (Itä-Karttula, Pihkainmäki)
11. Kauppakeskus
12. Ratsastus paikka ja kerho
13. Kauppa keskus
14. Ikea
15. Jalkapallokenttä
16. Parkour paikka
17. Ruokapaikkoja
18. Prisma
19. Trampoliini puisto
20. Hoplop
21. Ranta
22. Hengailupaikka nuorille

Kissakuusen 8V 1.3 klo 10.45-11.45

1. Frisbeegolfrata 15 ääntä
2. Kauppa Pihkainmäki 10 ääntä
3. Arnolds kahvila 7 ääntä
4. Parempi ääni eristys kouluun o ääntä
5. Asfaltti alue o ääntä
6. Keilahalli
7. Ravintoloita
8. Jäärata
9. Lentopalloverkko rannalle
10. Paremmat hiihtoladut (Karttula)
11. Parempi nettiyhteys Kissakuusen alakerrassa
12. Vr-lasit

13. Kirjasto (Pihkainmäki)

14. Puisto

Kissakuusen 8P 1.3 klo 12.15-13.15

1. Mopotalli 10ääntä
2. Ranta 6 ääntä
3. Keulasuora 0 ääntä
4. Koirapuisto
5. Taidekauppa
6. Ulkoilma leffateatteri
7. Pihkainmäen kauppa
8. Motocross rata

LIITE 5: Ideapaperit kehittämispajaan

FRISBEEGOLFRATA

- Maanomistajan lupa
- Pientä raivausta
- Korit
- Teepadit
- Talkooporukka
- Radansuunnittelijat
- Saataisiin liikuntatunneille uusi laji, harrastajia ja Karttulaan frisbee seura
- Rata alkaisi Karttulan entisen alakoulun pihalta ja se jatkuisi Pörön maastoon tavalla, joka ei häittäisi kunto polkujen käyttöä

MOPOSUORA

- Rahaa
- Työkoneita
- Luvat
- Jonnekin Karttulaan tai Pihkainmäkeen
- Asfaltti ja asfalttikone
- Penkkejä ja pöytä
- Valot
- Tuoleja (puu penkkejä)
- Suoratie
- Pitkä, suora/ iso alue
- Saa rällätä
- Saa viettää aikaa
- Katos
- Mopoparkki

PIHKAPUOTI/PIHKAINMÄELLE KYLÄKAUPPA

- Samanlainen kun ennen
- Ruokaa, karkkia, jäätelöä juotavaa ja lehtiä
- Yrittäjä
- Valvontakamerat
- Kassa
- Siivoja/siivous
- Auki arkena

JÄÄTELÖKIOSKI (Syvänniemenrannalle)

- Kioskitila
- Jäätelöä ja Muita jäätelöaineksia
- Pakastin
- Juotavaa
- Syvänniemen kyläyhdistys pitää yllä
- Ulkopuolella penkkejä ja pöytiä

VAPAA-AIKATILA NUORILLE

- Lämmin paikka viettää aikaa
- Mopojen korjausmahdollisuus
- Sohvia
- Stereot
- Jääkaappi
- Valvontakamerat
- K-15
- Tv ja pleikkari
- Biljardipöytiä
- Keilaratoja
- Pelikoneita
- Kahvio

- Jossain Karttulassa tai syvänniemellä

MOPOTALLI

- Työkalut
- Jossain karttulassa
- Pukkeja
- Tuoleja
- Mopoilijat
- Jääkaappi
- Nuorisotyöntekijä (valvoisi)
- Mikro
- Pöytä
- Avoinna aamusta iltaan
- Valvontakamera
- Ei valvojaa
- Pleikkari
- Hengailu paikka
- Voi laittaa mopoja

PAREMPI RANTA

- Pidempi hiekka-alue
- Kaislat pois
- Uudet pukuhuoneet
- Vanha lava alue pois
- Sulkapallo- ja lentopallo kentät
- Kivet pois
- Hyvä laitur
- Hyppytorni (ponnahduslauta, 1m,3m, 5m)
- Uppotukit ja kivet pois pohjasta, että saa hyppiä
- Omalla vastuulla hyppiminen

- Työmiehet tekevät
- Työkoneet
- Luvat

NUORTEN MÖKKI

- Telkkari
- Pleikkari
- Sängyt
- Kaiuttimet
- Jääkaappi
- Sohva
- Pöytiä
- Sauna
- Uuni
- Biljardipöytä
- Sisään pääsi samalla tapaa kuin kirjastokortilla

RANTAKAHVILA

- Purtavaa, virkistäviä juomia, jäätelöä
- Työntekijöitä
- Vuokraamo, josta voi vuokrata uimapatjoja jne.
- Uimatavarakauppa (pyyhkeitä, uimalaseja)

HESBURGER

- ?

LIITE 6: Idean kehittäminen (kysymykset)

IDEA:

Idea lyhyesti:

Mihin idea sijoitettaisiin (Karttula, Syvänniemi, yms.):

Mitä tarvitaan Idean toteuttamiseen (tilat, valvonta, työkalut, yms.):

Kuka tekee (työntekijä vai talkooporukka):

Arvioitu aikataulu (valmistumisaika, toiminnan kesto):

Budjettiarvio (arvio siitä paljonko rahaa menisi):

Mahdollisia haasteita ja kompastuskiviä:

LIITE 7: Mainos 1

NUORTEN IDEAT 2019 - Testamenttilahjoitus

ILO
OLLA
NUORI

1.
MOPOSUORA	2.
PIHKAINMÄKEEN
KYLÄKAUPPA	3.
RANNAN
KUNNOSTAMINEN
(Karttula)	4.
MOPOTALLI	5.
RANTA-
KAHVILA	6.
AIRAKSELAAN
HYLÄKAUPPA
7.
FRISBEEGOLF
RATA	8.
JÄÄTELÖKIOSKI	9.
HESBURGER	10.
NUORTEN
MÖKKI	11.
VAPAA-AJAN
VIETTOTILA	12.
RANNAN
KUNNOSTAMINEN
(Airaksela)

nuoriso
PALVELUT
Kuopion kaupunki

<http://po1nt.fi/karttulan-testamenttilahjoitus-aanestys-2019>

LIITE 8: Mainos 2

NUORTEN IDEAT 2019 - Testamenttilahjoitus

ILO
OLLA
NUORI

1. MOPOSUORA

Idea lyhyesti: Mopoharastajille tarkoitettu suljettu alue, jossa voi ajella mopolla rauhassa eikä ajelu häiritse muita.

Mihin idea sijoitettaisiin (Karttula, Syvänniemi, yms.): Alue sijoitettaisiin Paikkaan, jonne olisi mahdollisimman monen helppo päästä. Ehdotettu alueelle Pihkainmäki, Syvänniemi, Koskenkylä ja Airaksela. Yksi ehdotus Pihkainmäen entinen maankaatopaikka.

Mitä tarvitaan idean toteuttamiseen (tilat, valvonta, työkalut, yms.): Alue, jossa on leveä kaksi kaistainen suora, joka olisi noin 500m. Paikan tulisi olla suojassa niin että metsä toimii äänieristykseenä. Lisäksi alueella olisi hyvä olla katospoikke ja nuotiopaikka.

Kuka tekee (työntekijä vai talkooporukka): Työt tehtäisiin sekä talkooporukalla että palkatuilla henkilöillä. Työhön tarvitaan esimerkiksi metsuri ja henkilöt tekemään aavaltti.

Arvioitu aikataulu (valmistumisaika, toiminnan kesto): Suunnitteluun ja toteuttamiseen 2 vuotta.

Budjettiarvio (arvio siitä paljonko rahaa menisi): noin 50000€

Mahdollisia haasteita ja kompastuskiviä: Liian kallis. Paikkaa ei löydy. Lupa ei saada. Ei löydetä tarpeeksi talkoo tai palkattua henkilöstöä. Kaupunki ei suostu tukemaan.

2. PIHKAINMÄKEEN KYLÄKAUPPA

Idea lyhyesti: Pihkainmäen kylälle kauppa.

Mihin idea sijoitettaisiin (Karttula, Syvänniemi, yms.): Pihkainmäkeen. Ehdotettu nykyisen pihkapuodin tilalle.

Mitä tarvitaan idean toteuttamiseen (tilat, valvonta, työkalut, yms.): toteuttamiseen tarvitaan rahaa, valvontakamerat, myytävät tuotteet kuten sipsit, karkit, mehut, limpparit yms. Paikassa olisi mahdollisesti terassi ja oleskelu tilat, jossa olisi sohva, telkkari.

Kuka tekee (työntekijä vai talkooporukka): Työntekijät. Työntekijät voisivat olla nuoria.

Arvioitu aikataulu (valmistumisaika, toiminnan kesto): Aukiolo ajat painottuisivat kesä ille.

Budjettiarvio (arvio siitä paljonko rahaa menisi): Ei osata sanoa.

Mahdollisia haasteita ja kompastuskiviä: Ei ole kannattavaa. Ei osata käyttäytyä kaupassa

3. RANNAN KUNNOSTAMINEN (KARTTULA)

Idea lyhyesti: Karttulaan parempi ranta.

Mihin idea sijoitettaisiin (Karttula, Syvänniemi, yms.): Karttulaan, nykyisen paikalle.

Mitä tarvitaan idean toteuttamiseen (tilat, valvonta, työkalut, yms.): Rakennukset uusiksi esimerkiksi pukukopit, hiekkarannasta parempija isompi. Hiekan ja numikon raja selväksi. Lentopalloverkko ja alue. Laituri ja hyppytorni, jossa on 1m, 3m, ja 5m. Kivet pois pohjasta.

Kuka tekee (työntekijä vai talkooporukka): Suurimmaksi osaksi talkootyöllä.

Arvioitu aikataulu (valmistumisaika, toiminnan kesto): 1-2 kesää.

Budjettiarvio (arvio siitä paljonko rahaa menisi): 10 000-15 000€

Mahdollisia haasteita ja kompastuskiviä: Alue voi olla liian pieni kaikkien asioiden toteuttamiseen.

Kuopion kaupunki

NUORTEN IDEAT 2019 - Testamenttilahjoitus

ILO
OLLA
NUORI

4. MOPOTALLI

4. MOPOTALLI

Idea lyhyesti: Mopoharrastajille omatila, jossa voi laittaa tai korjata omaa mopoaan.

Mihin idea sijoitettaisiin (Karttula, Syvänniemi, yms.): Jonnekin Karttulaan.

Mitä tarvitaan idean toteuttamiseen (tilat, valvonta, työkalut, yms.): Tila, työkaluja, pukkeja, tuoleja, pöytiä, jääkaappi. Toimisi myös oleskelupaikkana. Nuorisotyöntekijä valvoisi paikkaa.

Kuka tekee (työntekijä vai talkooporukka):

Arvioitu aikataulu (valmistusaika, toiminnan kesto):

Budjettiarvio (arvio siitä paljonko rahaa menisi):

Mahdollisia haasteita ja kompastuskiviä:

5. RANTA- KAHVILA

5. RANTAKAHVILA

Idea lyhyesti: Rannalla oleva kahvila, josta saa purtavaa, juotavaa, jäätelöä. Lisäksi kahvilassa olisi vuokraamo, josta voi vuokrata esimerkiksi ulmapatjoja.

Mihin idea sijoitettaisiin (Karttula, Syvänniemi, yms.): Karttulan ranta.

Mitä tarvitaan idean toteuttamiseen (tilat, valvonta, työkalut, yms.): Tila, työntekijöitä ja tuotteita.

Kuka tekee (työntekijä vai talkooporukka): Työntekijät

Arvioitu aikataulu (valmistusaika, toiminnan kesto): noin 1 vuosi

Budjettiarvio (arvio siitä paljonko rahaa menisi): 10 000€

Mahdollisia haasteita ja kompastuskiviä: Jos ei ole kannattavaa. Jos ei saada työntekijöitä

6. AIRAKSELAAN KYLÄKAUPPA

6. AIRAKSELAAN KYLÄKAUPPA

Idea lyhyesti: Airakselan kylälle kauppa

Mihin idea sijoitettaisiin (Karttula, Syvänniemi, yms.): Airakselaa.

Mitä tarvitaan idean toteuttamiseen (tilat, valvonta, työkalut, yms.): Tila ja myytävät tuotteet.

Kuka tekee (työntekijä vai talkooporukka): Talkooporukka tai palkatut työntekijät. Olsi mahdollisuus nuorten saada kesätöitä.

Arvioitu aikataulu (valmistusaika, toiminnan kesto): 0,5-1 vuosi.

Budjettiarvio (arvio siitä paljonko rahaa menisi): 50 000€

Mahdollisia haasteita ja kompastuskiviä: Ei tilaa, ei työntekijöitä. Raha ei riitä.

nuoriso
PALVELUT

Kuopion kaupunki

NUORTEN IDEAT 2019 - Testamenttilahjoitus

ILO
OLLA
NUORI

7. FRISBEEGOLF RATA

7. FRISBEEGOLF RATA

Idea lyhyesti: Uusi frisbeegolf rata, jossa 12 väylää

Mihin idea sijoitettaisiin (Karttula, Syvänniemi, yms.): Karttulaan vanhan alakoulun läheisyyteen. Reitti lähtisi koulun pihalta ja jatkuisi Pörön maastoon tavalla jolla se ei häittäisi kuntopolkujen käyttöä.

Mitä tarvitaan Idean toteuttamiseen (tilat, valvonta, työkalut, yms.): Tarvitaan maanomistajien luvat, jonkun verran raivaustyötä, korit ja Teepeat, reittikyltit.

Kuka tekee (työntekijä vai talkooporukka): Talkooporukka ja rata suunnittelijat.

Arvioitu aikataulu (valmistumisaika, toiminnan kesto):

Budjettiarvio (arvio siitä paljonko rahaa menisi):

Mahdollisia haasteita ja kompastuskiviä:

8. JÄÄTELÖKIOSKI

8. JÄÄTELÖKIOSKI

Idea lyhyesti: Syvänniemen rannalle jäätelökioski.

Mihin idea sijoitettaisiin (Karttula, Syvänniemi, yms.): Syvänniemi.

Mitä tarvitaan Idean toteuttamiseen (tilat, valvonta, työkalut, yms.): Kioskitila, pöytiä ja penkkejä ulkona. Jäätelöt ja muut tarvikkeet ja kaikki olennainen mitä tarvitaan jäätelökioskin ylläpitämiseen.

Kuka tekee (työntekijä vai talkooporukka): Syvänniemen kyläyhdistys voisi järjestää.

Arvioitu aikataulu (valmistumisaika, toiminnan kesto):

Budjettiarvio (arvio siitä paljonko rahaa menisi):

Mahdollisia haasteita ja kompastuskiviä:

9. HESBURGER

9. HESBURGER

Idea lyhyesti: Karttulaan Hesburgeri

Mihin idea sijoitettaisiin (Karttula, Syvänniemi, yms.): Karttulaan

Mitä tarvitaan Idean toteuttamiseen (tilat, valvonta, työkalut, yms.): Tilat, työntekijän ja yrittäjän.

Kuka tekee (työntekijä vai talkooporukka): -

Arvioitu aikataulu (valmistumisaika, toiminnan kesto): -

Budjettiarvio (arvio siitä paljonko rahaa menisi): -

Mahdollisia haasteita ja kompastuskiviä: Ei löydy yrittäjää tai tilaa. Ei ole kannattavaa.

nuoriso
PALVELUT

Kuopion kaupunki

NUORTEN IDEAT 2019 - Testamenttilahjoitus

ILO
OLLA
NUORI

10. NUORTEN MÖKKI

10. NUORTEN MÖKKI

Idea lyhyesti: Vapaa-ajan vietto palkka, jonne pääsee samalla idealla kuin kirjastokortilla. Voidaan seurata ketä käy tilassa.

Mihin idea sijoitettaisiin (Karttula, Syvänniemi, yms.): Syvänniemelle.

Mitä tarvitaan Idean toteuttamiseen (tilat, valvonta, työkalut, yms.): Luvat, Rahaa, rakennustarpeet ja työntekijät

Kuka tekee (työntekijä vai talkooporukka): Työntekijät

Arvioitu aikataulu (valmistumisaika, toiminnan kesto): Toteutettaisiin mahdollisimman nopeasti.

Olisi avoinna talvisin ja kouluaikoina: arkisin 15-21 ja viikonloppuna 10-23.

Kesäisin avoinna 10-23

Budjettiarvio (arvio siitä paljonko rahaa menisi): 40 000€

Mahdollisia haasteita ja kompastuskiviä: Ilkivalta, Miten sisänpääsy toteutuu, Tontin löytäminen ja miten rakennus toteutuu.

11. VAPAA-AJAN VIETTOTILA

11. VAPAA-AJAN VIETTOTILA

Idea lyhyesti: Vapaa-ajantila nuorille.

Mihin idea sijoitettaisiin (Karttula, Syvänniemi, yms.): Karttulaan

Mitä tarvitaan Idean toteuttamiseen (tilat, valvonta, työkalut, yms.): Rahaa, tila, valvoja, keittiö, Pleikkari, tv, sohvut, ruokaa, vessat.

Ohjaajit olisi nuokkarin ohjaajia. Olisi uusi rakennus.

Kuka tekee (työntekijä vai talkooporukka): Talkooporukalla ja työntekijät

Arvioitu aikataulu (valmistumisaika, toiminnan kesto): Valmistumisaika 2 vuotta. Toimintaa olisi koko ajan.

Budjettiarvio (arvio siitä paljonko rahaa menisi):

Mahdollisia haasteita ja kompastuskiviä: Ei ole rahaa, Ei ole tilaa, ei ole valvojaa.

12. RANNAN KUNNOSTAMINEN (Airaksela)

12. RANNAN KUNNOSTAMINEN (AIRAKSELA)

Idea lyhyesti: Airakselaan parempi ranta.

Mihin idea sijoitettaisiin (Karttula, Syvänniemi, yms.): Airakselaan nykyisen rannan tilalle.

Mitä tarvitaan Idean toteuttamiseen (tilat, valvonta, työkalut, yms.): Pidempi uusi laitur, hiekkapohja rantaveteen, suljetut pukukopit (ei rakoja seinän ja katon välissä + ovet) parempi polku rantaan esimerkiksi kivetyks.

Kuka tekee (työntekijä vai talkooporukka): Talkootyöillä.

Arvioitu aikataulu (valmistumisaika, toiminnan kesto): 1-2 kuukautta.

Budjettiarvio (arvio siitä paljonko rahaa menisi): 5 000€

Mahdollisia haasteita ja kompastuskiviä: Jos ei tule talkooväkeä.

nuoriso
PALVELUT

Kuopion kaupunki

LIITE 9: Äänestysohjeet

ÄÄNESTYSOHJEET

1. Käykää luokan kanssa ennen äänestystilannetta kaikki ideat läpi niin, että on jokaiselle selvää mitkä ideat ovat ehdolla ja mikä numero on minkäkin idean. Lisäksi ideoista on lisätietoa Po1ntin sivuilla ja mainoksissa, jotka ovat liitteenä. (suosittelen että tulostatte mainoksia muutamat ja laitatte kouluun näkyville ne.) Po1ntin testamenttilahjoitus sivut.
 2. Äänestys tilaisuuden tulee olla hiljainen ja itsenäistä työskentelyä. Ei keskustelua kavereiden kanssa enää äänestystilaisuudessa.
 3. Jakakaa jokaiselle 5-6 luokkalaiselle oppilaalle yksi äänestyslappu.
 4. Lappuun kirjoitetaan idean numero (1-12), jota oppilas haluaa äänestää. Huom. Lappuun ei tule kirjoittaa, kuin numero.
 5. Äänestys laput voi kerätä joko niin, että oppilaat tuovat äänensä luokan edessä olevaan laatikkoon tai niin opettaja kiertää luokassa ja kerää laatikkoon äänet. Hiljaisuuden olisi hyvä jatkua, kunnes kaikki ovat saaneet äänestyslapun palautettua.
 6. Säilyttäkää laatikko ja äänet tallessa. Haen laatikon ja äänet pois saman päivän aikana.
- Tuon teille erikseen perjantai aamuksi noin klo 10 äänestyslapput ja laatikon johon äänet laitetaan.

LIITE 10: InBox Kysely

InBox -ideat

Kerro kehittämisideasi Karttulan testamenttilahjoituksen jakoprosessiin liittyen Kuopion nuorisopalveluille. Vastaa kaikkiin kysymyksiin mahdollisimman yksityiskohtaisesti ja kerro meille minkälainen ideasi on? Vastattuasi kysymyksiin palauta lappu lähimpään InBox-laatikkoon. InBox-laatikko löytyy myös Point.fi Karttulan nuokkarin sivuilta.

Ikä ja luokka-aste:

Idea lyhyesti:

Mihin idea sijoitettaisiin (Karttula, Syvänniemi, yms.):

Mitä tarvitaan Idean toteuttamiseen (tilat, valvonta, työkalut, yms.):

Kuka tekee (työntekijä vai talkooporukka):

Arvioitu aikataulu (valmistumisaika, toiminnan kesto):

Budjetti-arvio (arvio siitä paljonko rahaa menisi):

Mahdollisia haasteita ja kompastuskiviä: